

KAUBOJ U CRVENOM GOLFU

ŽELJKA HORVAT ČEČ

SADRŽAJ

Kauboj u crvenom golfu	1
Volim, voliš, Voli	6
Žuta pidžama	11
Vrijeme šuma	17
Perilica suđa	23
Ljubav drugih	29
Rat ili rak = sranje	36
Bologna, Kristina, Anita i Igor?	42
Dobar posao	49
Pjesnik fantastik	53
O autorici	59
Impresum	60

KAUBOJ U CRVENOM GOLFU

Sigurnije je biti onaj koga se boje
nego onaj koga se voli.

Niccolò Machiavelli

Budilica je glasno zvonila. Danas glasnije nego inače. Ustao sam i oprao zube jer su mi rekli da to trebam činiti kada se probudim, i prije spavanja. Iznad moje čaše u kupaoonice piše i moje ime, mama je zaljepila naljepnicu na kojoj piše Domagoj.

Danas je nedjelja i sutra se vraćam u školu (to znam jer mi je zapisano na kalendaru koji su mi roditelji poklonili prošle godine za rođendan, za dvadeset i drugi.) A Nakon što sam oprao zube i umio se, naravno, jer to ide uz to, skinuo sam pidžamu i sjeo na krevet. Za čas je došla mama.

- Dobro jutro, zlato - rekla je.

Mislila je na mene, a ne na onaj kamen koji sjaji. Tako me zvala. Rekla mi je da je to od milja i da je lijepo pa se nisam bunio.

- Dobro jutro - odgovorio sam.

- Evo donijela sam ti traperice i lijepu plavu majicu da se obučeš.

- Dobro, sviđa mi se - otišla je iz sobe, a ja sam se istog trenutka prihvatio oblačenja. Dobro sam provjerio (dva puta) koja je prednja, a koja stražnja strana majice i obukao se. Pogledao sam na sat. Bilo je sedam i već je tata probudio i Ivanu i Maju. Počela je jutarnja buka. Odjednom smo se svi našli u kuhinji za stolom. Jer je bilo vrijeme doručka.

- Danas idemo u zoološki vrt, da Domagoj vidi životinje - predložila je mama. A svi su zadovoljno klimnuli glavom. Ja sam se pobunio:

- Ali ja sam već bio u zoološkom vrtu s učiteljicom i prijateljima i vidio sam sve što tamo imaju - na to se tata razljutio:

- Daj, ne pravi se važan! Neće ti škoditi da ponoviš gradivo - rekao je uz podsmjeh. I to me

boljelo. Znao sam da su tamo i majmuni i lavovi i ptice, jer sam ih vidio. I tu je nastala tišina i svi su počeli jesti doručak. Ivana je prekinula šutnju.

- Meni se ne ide u glupi zoološki vrt - rekla je.

- Ne pravi se pametna - odvratio joj je tata i pogledao je kao što je mene jednom pogledao kada sam mu ključevima ogrebao auto.

- Znači ja ne smijem imati normalan život kao svaka petnaestogodišnjakinja zbog brata idiota - u tom trenutku je uperila prstom u mene.

Tata se dignuo, a ja sam se uplašio i počeo stenjati i ljuljati na stolici

- Odmah se pokupi u svoju sobu - rekao je Ivani. I ona se digla i otišla. Bila je tužna.

- A ti ušuti i daj da tih nekoliko dana kada si doma probamo imati malo mira za stolom!

I dalje se ne sjećam baš previše što je bilo. Odjednom sam se našao u sobi. Mama me milovala po glavi. Rekla je da sam malo odspavao i da je već pet sati.

- A zoološki vrt? - upitao sam.

- Ići ćemo drugi put - rekla je.

I to je bilo sve što se razgovora tiče. Nitko nije volio pričati sa mnom jer mi treba malo više vremena da kažem ono što želim. Tako sam se naviknuo na šutnju. Iako sam volio pričati i s Majom i Ivanom jer su mi stalno govorile kako sam ja sretan i tada sam ja pomislio kako je lijepo biti sretan i tada sam zaista bio sretan. A one su mi govorile da ne razumijem, no meni nije bilo jasno što. Jednom sam pitao Ivanu, ali mi je rekla da nema smisla govoriti i neka samo zahvalim Bogu što sam dečko.

Mama mi je spakirala kovčeg i ja sam već nakon što sam pogledao kovčeg osjetio kako mi srce brzo kuca.

- U osam ti kreće autobus - rekla mi je mama.

- Dobro, super! - odgovorio sam.

- Domagoje, zar ti zaista ne voliš biti s nama?

- Volim, mama, ali tamo imam prijatelje s kojima se igram.
- Pa imaš i tu dvije sestre - odgovorila mi je.
- Ali one se ne vole igrati sa mnom - rekao sam joj. Na što je napravila neki čudni izraz lica.
- Dobro, ja ću ići na kavu k teti Ireni, a tebe ću usput otpratiti do autobusne stanice.

Šutio sam jer sam znao da mogu i sam do autobusne stanice jer je bila udaljena dvanaest kuća, a to znam jer sam brojio.

Malo sam se igrao autićima, lijepo sam ih poslagao u garaže i već je bilo 7:40 - točno tako je pisalo na satu, to je točan podatak jer sam gledao u sat i točno prepisao. Mama je bila u hodniku i već je vikala.

- Domagoje, hajde, idemo!
- I ja bih išla! - rekla je Maja.
- Ne, ti ne ideš! - odgovorio joj je odmah tata.
- Ali, Ivane nema, neću biti sama doma! - rekla je uzrujano. Vidio sam to po njenom mahanju rukama.
- Ne cmizdri, tata će biti doma - odvrtila joj je mama.

I tako sam pozdravio i tatu i Maju i krenuo s mamom. Došli smo do stanice i ja sam se bacio na pod i počeo stenjati.

- Pobogu, ustani! - rekla mi je mama. - Domagoje, što će reći ljudi? - govorila je dok se osvrnula da li nas netko gleda. - Što je sada? Što ti sada ne valja? - govorila mi je glasno.
- Hoću svoj crveni autić! - rekao sam joj dok sam se ljuljao u ritmu užurbanog disanja.
- Dobro, smiri se, evo otići ćeš si po auto i ići ćeš na drugi autobus. Dobro?
- Dobro - odgovorio sam dok sam se polako počeo sve laganije njihati.

Znao sam da se sada bliži kraj i začas ću ustati i sve će biti kao prije. I tako je i bilo. Mama me otpratila dvije kuće i otišla k teti Ireni na kavu, a ja sam sretan išao kući po autić. Ali to nije bio bilo kakav autić, bio je to crveni golf koji sam dobio od tate i mogla su mu se otvarati

vrata i hauba i okretati volan i sve. Bio je kao pravi. Jednom kada sam se sav sretan igrao s njime došla je Ivana i ugurala u njega malog kauboja.

Taj kauboj se zaglavio i još uvijek je u golfu, a ja sam tada vrištao tri sata bez prestanka i sedam sati sam se njihao to znam jer mi je mama rekla, a i sjećam se otprilike. Sada znam da je to bilo glupo i smijem se svaki put kada mi to spomenu jer sada sam već velik i ne ljutim se tako dugo. Siguran sam da kauboj uživa u tom golfu.

Ušao sam tiho u kuću jer je tata mrzio kada se lupa vratima.

Ušao sam u dnevnu sobu. Televizor je radio, ali nikog nije bilo. Gorjela je tatina cigareta u pepeljari. Pošao sam po stubištu i čuo kako tata govori uz smijeh: "Što je mala?" Požurio sam po stepenicama da se poigram malo s tatom i Majom još dok sam doma i da uzmem autić. S Majom sam se znao ponekad igrati jer ona je imala devet godina i još se htjela igrati. Ivana se nije nikada htjela.

Otvorio sam vrata. Tata je ležao na Maji i radio neke čudne pokrete. Njihao se na njoj, ali ne onako kako se ja njišem kada sam ljut, nego slično jer je i on duboko disao. Maja je plakala.

- Što joj je? - upitao sam.

Tata se naglo okrenuo i ja sam se tako uplašio da sam počeo glasno stenjati.

- Ništa joj nije! - viknuo je tata. - Kog' vraga radiš tu? - pitao me dok je zakopčavao hlače koje su mu bile mokre kao da se popišao.

Htio sam reći da sam došao po autić, ali sam toliko bio zaokupljen disanjem i njihanjem glave i tijela da nisam mogao ništa reći.

Maja je još uvijek plakala na krevetu, ali sada malo manje nego prije i brisala je suze. Tata me čvrsto uzeo pod ruku i stavio na krevet. Prstom je uperio na Maju.

- Vidiš ništa joj nije, bolio ju je trbuh i ja sam je malo izmasirao da joj bude bolje. Da si pravo muško i ti bi znao da treba tako pomoći curama - govorio mi je mašući stalno rukama.

Ništa nisam rekao na to, ali mi je bilo drago kada sam vidio da je Maja prestala plakati.

- To nije ništa loše - ponovio je tata nekoliko puta. - Ma vidio si to sigurno i na filmovima!

- Jesam - odgovorio sam mu ponosno. I tada me on pogladio po glavi.

- Pametan moj sinko, vidiš to ti je isto kao na filmu, ali ne smiješ nikome pričati o tome - rekao je sada već uz mirno disanje.

- Ali zašto ne smijem pričati?

- Zato što se to ne priča, evo ni Maja neće nikome reći.

- A niti učiteljici? - pitao sam da provjerim jer učiteljici sam mogao sve reći.

- Niti učiteljici! - onda je malo jače udahnuo zrak.

- Sada sam se sjetio! Pa mi nemamo nikakvu tajnu - rekao je tata.

I rekao je istinu. S tatom nikada nisam imao nikakvu tajnu koju bih morao čuvati. Imao sam jednu s Markom, mojim prijateljem, (rekao mi je da mu se sviđa učiteljica) i to smo samo nas dvojica znali i osjećao sam se baš super što samo ja znam tu njegovu tajnu.

- Evo, to će biti naša tajna, može?

- Može! - uzviknuo sam. I onda smo stavili ruke svi na hrpu, i tata i Maja i ja i dogovorili se da će to biti tajna.

Nakon toga sam otišao u svoju sobu po autić s kaubojem i za svaki slučaj uzeo crvenu knjižicu koju mi je poklonila učiteljica.

U toj knjizi je bilo crvenim flomasterom precrtano sve što nije dobro. Bio je nacrtan dječak kako uzima igračku, neki dječaci kako se tuku i još puno toga. Listao sam, jer mi se učinilo da sam vidio nekakvu sliku gdje čovjek s bradom leži na djevojčici i mislim da je to bilo precrtano crvenim flomasterom.

Našao sam tu sliku u knjizi, ali čuo sam kako dolazi mama i brzo sam spremio knjigu i legao na krevet. U ruci sam čvrsto držao golf s kaubojem. Došao je i tata u sobu.

- Digni se - rekao mi je tata i namignuo mi.

A ja sam bio sretan što mi je namignuo jer mi nikada do sada nije namignuo i onda sam zaboravio na precrtanu sliku jer ako tata veli da je to dobro, onda je dobro. Učiteljica kaže da treba slušati mamu i tatu. Pozdravio sam Maju i ona mi se nasmijala i onda sam uzeo torbu i mama i tata su me otpratili do autobusne stanice.

VOLIM, VOLIŠ, VOLI

Vjera je ne htjeti znati što je istina.

Friedrich Nietzsche, Antikrist

Nije rekao da ju voli. Zapamtila bi da je. Danas se neće vratiti u stan prije ponoći, tako će ga kazniti. Tina je vrtjela cigaretu po pepeljari dok je ona ušetala u kafić razmišljajući o voljenju, nevoljenju i kažnjavanju.

- Ej, čao!

- Čao ljube! Cmok-cmok i greb-greb stolicama dok se nisu udobno smjestile na bijele stolice od šibe. Tek što su sjele, Tina je spustila važno ruku na stol.

- Znaš, moram ti ovo ispričat.

- Ajde da čujem. Šta je sad?

- Bacila sam ti se malo više u taj horoskop. I znaš šta, ima u tome dosta toga.

- Ma daj.

- Ozbiljno! Ne mislim na one gluposti u novinama, ono što svaki dan piše za sve koji su neki znak, tipa ti si riba i sad ono je to baš za tebe. To je bez veze. To pišu za zabavu. Nego onaj pravi natalni, di gledaš planete i sve to. Tako da ti sada mogu iščitat horoskop ako hoćeš onako kvalitetnije, donijela sam isprintano, tvoj i Janov.

- Ja ću riknut. Ti si stvarno donijela to sa sobom?

- Pa da! Zato sam ti rekla jučer da mi pošalješ vaše datume rođenja i vrijeme rođenja.

- Dobro, ajde. Ćemo malo kasnije to riješit. Reci sad prvo šta ima s tobom.

Nakon pola sata, njih dvije su i dalje imale iste elemente razgovora, samo u drugim kombinacijama. Malo mahanja rukama, kimanja glavom, dizanje šalice, gutljaj kave, spuštanje šalice, vrtjele bi cigaretu među prstima, Veki bi nabijala cigaretu o stol, pa paljenje cigarete, premještanje s noge na nogu, tapšanje po ramenu ili nozi i smijeh. Stolovi

oko njih i dalje su bili prazni. Tek poneki stol na drugom kraju terase je u međuvremenu bio zauzet. U jednom trenutku nastala je šutnja u kafiću. Čulo se tek neko suptilno lupkanje čašama u pozadini i šuškanje papira, zveckanje ključeva i privjesaka. Tina je izvadila konačno papire iz torbe.

- Moram na wc, pa ćeš mi onda objasniti sve oko horoskopa. Dok se Veki vratila iz wc-a, Tina je zamišljeno sjedila prebirući po papirima i mrmljajući nešto. Kimanjem glave kao da je sama sebi potvrdila dolazak sestrične. Dok je Veki sjela, ona je uzela neke papire koje je donijela sa sobom i vukla neke linije i pisala nešto.

- Ovo ti je znak, ovo ti je podznak - važno je pokazivala kažiprstom, ali Veki ju je prekinula.

- Eee, čekaj da ne zaboravim, pa šta to imaš nacrtano na noktu? Šta je to ovca?

- Da, ovca, pusti sad ovcu! Ovdje ti je mjesec, gledaj.

- Aha? - zbunjeno je pogledala. - To s mjesecom ti meni nikada baš nije bilo jasno znaš? Mjesec ovdje mjesec tamo. Pa kako? Zar nema zemlja jedan mjesec koji je za sve nas jednostavno, ono, mjesec. Kužiš?

- Da, kužim, ne filozofiraj, to ti je malo kompliciranije, ne mogu ti sada objasniti.

Namrštila je obrve i rekla - ne zajebavaj mala - ali ipak se nasmiješila.

- Gle, ti si sada zaljubljena pa ti sve to djeluje bajno, ali nije. Tebi je to prolazno. On tebi služi da naučiš nešto o sebi, kužiš?

- Molim? Kako sad to?

- A tako tu piše. Vidiš kad preklopiš tvoj i njegov horoskop, odnosno kad ih usporediš, dođe tako. Super frendovi.

- Mislim da mi treba nova kava - nasmiješila se i dignula ruku pokušavajući dozvati konobara.

- A vidi njega, molim te, kako si je sav važan, svaka dlaka na svom mjestu. Strašno. E, ne mogu se zamisliti da sam s tipom koji provodi više vremena u kupaonici od mene.

- Pazi, ide - lupila ju je malo laktom. Konobar je prišao i stao između njih dvije pokazujući savršeno bijele zube.

- Ja ću makijato još jedan.
- Može dva – rekla je Veki dok je konobar sakupljao prazne šalice i čaše kao u usporenom filmu.
- A šta je s tvojim onim tipom?
- A pustila sam ga.
- Nije vam odgovarao horoskop – ironično je rekla Veki.
- Sad si solo a? – nadovezao se konobar koji je prisluškivao njihov razgovor.
- Da – odgovorila je Tina kontrolirajući jačinu glasa. Svašta mu je još htjela reći. Htjela je pustiti onu zmiju koju svaka žena ima u sebi da izađe i pojede ga ili barem da ga ugrize i pusti otrov. Ali prešutjela je. Okrenula glavu, uključila *fankšon ignor*. Nije ni zmija za svaku priliku. Ona je to znala. Konobar se pokupio shvativši da za ovim stolom neće moći započeti razgovor i šarmirati.
- Koji tip, mislim šta je ovo bilo kao neki ulet? Strašno.
- Baš! Joj, moram ti se pojadat malo. Tako sam se iznervirala jučer. Ali u principu nije to samo jučer. Uglavnom živciraju me te životinje zvane kućni ljubimci. I ti šetači pasa. Išla sam nekoliko puta malo trčkarat na večer po kvartu. Ali, Tina moja draga, to ti je nemoguće! Svako malo zapjeni se neki pas na tebe, naravno gazda obuzda psa kad on već nasrne na tebe, i sa osmijehom ti govori da ti njegov pas neće ništa jer je NJEGOVO pas najbolji i dobar je s djecom dok ti gledaš u zube te beštije koja se pjeni i više na tvoje zjenice koje se sve više šire.
- Nakon toga treba mi uvijek barem 15-20 minuta da se dobijem, da uspostavim normalno disanje, često i moram zapaliti cigaretu zbog kretena s takozvanim kućnim ljubimcima. Ne, ne, ne mogu više tako. Ne krećem se dovoljno i ja to osjećam. Pala mi forma. I sve zbog glupih pasa zbog kojih ne mogu trčat i držat svoj ritam. Pa nije čudo da je nacija predebela. Sigurno ima još takvih kao ja. A sve zbog onih kretena koji se kao zalažu za zdrav život i ono nešto protiv krzna. Ma daj, gluposti. Zbog takvih ja živim nezdravo, a oni me tjeraju na to.
- Ti nisi normalna, majke mi! Odi na fitnes jebote!
- Neću! To nije moj đir, ja sam uvijek trčala. Od kada ne treniram nogomet fali mi kretanja,

ali nikako ovdje da uspostavim svoj ritam zbog glupih kretena šetača s džukelama.

- Ajde, ajde, ne uzbuđuj se toliko.

- Razmišljam da kupim pištolj.

- Molim??? Si ti normalna? Zašto?

- Pa zbog pasa. Objasnila sam ti.

- Draga moja ti si popizdila, odi doma i fino nek te dečko zadovolji da se smiriš malo, a?

- Hahaha! I onda mi ti kažeš da horoskop kaže da nismo za bit zajedno, kako ću onda smirivat se - rekla je Veki kroz smijeh.

- Nisam ja rekla da niste za zajedno, samo da vam horoskopi daju prijateljstvo nekako da nije to, ono pravo možda, kužiš? A inače postoji ti, draga moja, i jedno pomagalo. Zove se vibrator - tek što je izgovorila prasnula je u smijeh.

- Ma da?! Hahaha. E, moram ti ovo reć. Frendu smo nas par iz zajebancije kupili onu lutku na napuhavanje jer ga cura pustila, kad ono dođe on nakon tjedan dana, sav sretan i kaže mi da je super lutka, da je jebe svaki dan.

- Eto, vidiš, dobre prijatelje ima.

- Da, da - rekla je Veki kroz osmijeh. Mogla je pričati i smijati se prijatelju koji je jebao lutku, ali priznati da želi kupiti vibrator nije mogla, ne nekome tko joj je rodbina.

- Dat ću mu ime Voli - ponosno je rekla.

- Kome? Mački ili psu? - prasnula je u smijeh.

- Moš mislit. Hahaha, jako smiješno. Po onom liku iz crtića. Da! To je to!

- O čemu ti pričaš si pobenavila malo?

- Ma o vibratoru. Moram ga kupit.

- A da? - posljednji gutljaj kave nezgodno je kliznuo kroz njezino grlo prisiljavajući je da duboko udahne.

- Ma zajebavam se. Ništa - pogledala je na sat - moram ići doma skuhat nešto.

- Dobro, čujemo se, budi dobra - nagnula se i poljubila ju u obraz.

Veki je odšetala iz kafića i krenula zamišljena prema korzu. Nakon četrdeset minuta već je imala Volija u torbici. Zadovoljna industrijskim teretom u torbici odlučila je da će ostaviti Jana. Napisat će mu poruku. Samo treba odlučiti hoće li se potpisati kao Veki ili službeno Velija.

ŽUTA PIDŽAMA

Everybody knows that the boat is leaking
Everybody knows that the captain lied
Everybody got this broken feeling
Like their father or their dog just died...[1]

Leonard Cohen

Kuća se nalazi u ulici koja vijuga kao rijeka. Predivni prostori livada, šuma, kroz njih prolaze potoci, a ptice pjevaju uloge poznatih opera. Naziv mjesta "Koka" nikoga nije opterećivao. Svjetlost, idila, noću vučja tama koja mami san. Maja živi kao da je moderna Crvenkapica, iskočila je iz bajke i nastanila se na planetu Zemlji. Svijet iz knjige preselila je u stvarnost. Otac, mlad, ima 37 godina, inženjer građevine. Majka, prosječna mlada žena, medicinska sestra, ali broj godina već je lukavo izbjegavala.

Predivne su ponekad bile večeri u Koki. Tama se omotala oko njihove kuće. Događalo se ponekad da mjesec baci svjetlo u njihovo dvorište, ali to se desi često kao i hatrick. Zvuk listanja novina i slinjenja kažiprsta prekrio je kao ogromno platno dječji glas.

- Žuto je fuuuj!! Mora biti crvena ili plava - vrištala je Maja.

- Obući ćeš žutu i točka. A sad na spavanje. Laku noć - zatvorila je polagano vrata i spustila se niz stubište. Njezini koraci odzvanjali su večernjom tišinom prostrane kuće. Usto nosila je klompe.

U susjednoj kući živjeli su Novakovi, otac, majka i šestero djece, Matej, Marija, Luka, Ivan, Lucija i Marko. Bavili su se poljoprivredom. Staje pune krava, svinja, dvorište puno kokoši, pataka, gusaka. Dva različita svemira dodirivala su se zajedničkom betonskom ogradom. Kod njih nikada svjetlo nije gorjelo poslije jedanaest. Svijeće su se gasile, a oni su se budili u ranu zoru.

Milinovići su živjeli u ulici tek godinu dana, zapravo su se sklonili u Koku. U Tržištu su im izgranatirali kuću. Nitko nije previše komunicirao s njima, ali se o njima puno pričalo. Oni su jednostavno postojali u tom selu.

- Ustaj! - vikao je stari Novak u 5 i 30 u jutro. Skidao je redom pokrivače svojoj djeci koja su do toga trenutka mirno spavala u svojim krevetima.

- Posao čeka - rekao je dok je izlazio iz skućenog sobička. U kuhinji je već vladala radna atmosfera. Majka Katica je pekla omlet i lupala šalicama i tanjurima. U šesterokrevetnoj sobici počelo je negodovanje.

- Meni se ne da, spavao bi još - govorio je sneno Marko, najmlađi član porodice.

- Šuti i ustaj, znaš da otac ne voli da nas čeka - prijetio je Matej kao najstariji sin, ujedno i autoritet ostaloj braći. Njegovih sedamnaest godina davalo mu je pravo da radi raspodjelu posla.

- Lucija, danas ćeš ti raditi u staji - objasnio je crnokosoj djevojčici koja je još uvijek trljala oči.

- Marija ti ostaješ doma i kuhaš ručak. Ivan vodi krave na ispašu, a mi ostali idemo na polje - ozbiljnim glasom dao im je njegovo viđenje toga dana. Dok su svi navlačili odjeću i slušali Mateja, otac je već vani otvarao vrata kokošinjca.

Uto je u kući pokraj Maja još uvijek bila u dubokom snu ne sluteći da životi nekim njezinim vršnjacima započinju u neko drugo vrijeme i na neki drugi način. Mir i tišina u njezinoj kući bili su osigurani, a buka susjedne kuće kao da se odbijala od ostalih i zadržavala u tom dvorištu koje je bilo prenatrpano kao obližnja bara šašem.

Ranojutarnji metež kod Novakovih raščistio se za sat vremena. Sunce je polako mlatilo prozore na kućama. Jutarnja buka ostalog svijeta dizala se kao magla po cijelom mjestu. Vijugava ulica se napunila užurbanim koracima stanovnika, ali motori su davali orkestralnu kulisu svemu ljudskom u tom trenutku.

Od osam sati u jutro do jedan-dva popodne Koka nije postojala, bilo je to tek izmišljeno

mjesto koje treba naseliti. Maja se probudila, uzela sa sobom barbiku i otišla u kupaonicu. Posjela je barbiku na perlicu.

- Dobro jutro Sandy – nježan dječji glasić ubio je tišinu.

- Vidiš, mama i tata su na poslu, nas dvije smo same. Sad ću se ja umiti, a onda ću tebe umiti – govorila je važno lutki čiji je plastični izraz lica ostao isti.

- Eto, vidiš. Sad smo svježije. Mama bi bila zadovoljna – objašnjavala je pokazujući svoju ozbiljnost mahanjem ruku.

- Sada idemo doručkovati – krenula je prema kuhinji.

- Želiš nutelu na kruhu? Može? Vidiš kako se mi slažemo i ja volim nutelu na kruhu – uzela je staklenku i stavila je na stol.

- Staviti ćemo podmetač da ne zaprljamo – posjela je Sandy na stol i kraj nje stavila kruh.

- To ti se zove doručak i jako je važno – objašnjavala je Sandy između zalogaja. Lutka je po cijeloj glavi bila namazana nutelom, ali Maju to nije smetalo jer bila je sigurna da Sandy voli nutelu.

- Čašu mlijeka? Tvoja čaša je ostala u dnevnoj sobi, pričekaj me tu – Odsakutala je veselo iz kuhinje ne bi li udovoljila svojoj prijateljici. S dva prstića ulovila je malu šalicu i približila je Sandy.

- Super. Sad smo se nadoručkivale pa idemo natrag u krevet. Za čas će početi emisija za djecu na televiziji – pograbila je Sandy za glavu i krenula po stepenicama.

Dok su u kući odzvanjali Majini veseli koraci, nekoliko kilometara dalje čuli su se udarci motika po tvrdoj ilovači. Novakovi su harali poljem. Pustoš van Goghovih slika izvrsno bi se snašla u njihovoj pozadini. Zvukove rada prekinuo je dječji glas.

- Moram pisati – skakutao je Marko s noge na nogu.

- Pa idi. Što čekaš?

- A, a, a... Matej?

- Reci.
  - Ne znam da li moram i kakati.
  - Kako ne znaš? - pitao ga je stariji brat kroz smijeh.
  - Pa, nisam siguran.
  - Ajde odi u susjedov kukuruz, naberi lišće i snađi se.
  - Dobro - bacio je motiku na zemlju i potrčao niz polje.
  - Izmotava se! - ozbiljan glas zaorio je prostranstvom.
  - Ne bi se izmotavao, znaš da uvijek sve napravi.
  - Dobro, onda nek sere, ali zovni ga, da ne bude u tom kukuruzu sat vremena.
- Dobro, pusti ga, i ti moraš... - počeo se smijati.
- Aj, aj... Ne smij se. Radi!

Maja je sa Sandy ležala u krevetu i listala časopis Smib te svako malo pogledavala prema televizoru je li možda počela emisija za djecu. Odjednom se čula gomila izmiješanih zvukova: padanje cigle s petog kata, vrisak trudnice koja upravo rađa, koraćanje Zrinske garde, tisuće djece koja upravo trče proljetni kros, roktanje svinja, lavež bijesnog psa.

Ipak, bio je to običan pad srednje velikog rekreativnog aviona na susjedovu kuću. Nakon nekoliko serija vrištanja, masa ljudi počela je bezglavo hodati oko zemljišta susjede čiji se visokofrekventan glas nekako izdvajao od ostalih. Nakon nekoliko minuta počela je druga teška serija vriskova i galame te onaj iritantan zvuk sirene kola hitne pomoći.

Sve to bio je film koji je Maja gledala kroz prozor dječje sobice. Nikako nje mogla pronaći pravi gumbić za gašenje ili barem mijenjanje kanala. Probala je pritisnuti svaki gumb na daljinskom upravljaču pa dva odjednom, pa tri, pa četiri i zatim je počela vršiti masakr nad gumbima. Ako ništa drugo da izjednači situaciju izvan i unutar četiri zida. U tom činu prekinula su je dvojica policajaca koji su počeli vršiti teror nad kućnim zvoncem.

Stari zvučnik zvonca je poludio i nije stao pištati nekoliko minuta.

- Nema nikoga - rekao je policajac neugledne građe. Bio je čovjek s izgledom lica koje je

odavalo njegovu tajnu da za doručak jede petarde.

- Idemo dalje, treba evakuirati sve ljude - odgovorio je važno drugi i istog trena se uputio prema cesti.

Dok su Novakovi, kao stari radnici koji godinama rade u manufakturi, radili svaki svoj posao, iz daljine se čulo prštanje kamenčića. Nitko se osim Mateja nije usudio dignuti glavu. Stari bicikl jurio je prema njima, a za njim se kao u vestern filmu dizao oblak prašine i sitnog kamenja koje su presijecale sunčeve zrake.

- Ide Lucija! - izderao se Matej.

Djevojčica nije ni zaustavila bicikl već je skakala s njega i vikala:

- Avion, avion!!! Tata!!! Avion!!! - disala je ubrzano.

- Što s avionom?

- Srušio se na našu kuću, svi smo dobro, ali kokoši su se razbježale, svinje su mrtve.

- Brzo, pokupite sve stvari bacite ih na prikolicu, ja idem upaliti traktor. Matej!

- Da? - Stavi bicikl na prikolicu i pozovi Marka posrao se ili ne! - Odjednom je izbljedio pejzaž van Gogha i strka je uzbukala sve boje koje može pružiti dodir polja i neba. Trčali su na sve strane, bacali motike i podsjećali jedan drugoga što sve moraju uzeti. Marko je u trku zakopčavao hlače i preskakao gredice. Prašina se dizala u skladu s njihovim kaotičnim kretnjama.

Žute trake su se širile oko kuća, omatale oko ograda, drveća i svega što je moglo poslužiti igranju uloge stupića. Maja se polako spustila niz stepenice i izašla iz kuće. Dvojica koja su vršila teror nad zvonceom pograbila su je za ruku te je onako u pidžami dovukli na ulicu i poslali iza žute trake. Novakovi su svi bili na okupu i imali isti pogled. Ostali su bez svega. Ona bijeda koju su imali je isparavala pred njihovim očima, ostajala je samo pjena koja je izlazila iz vatrogasnih cijevi. Pred njih je stala Maja. Sramežljivo je navlačila rukave pidžame, ali nitko ju nije gledao. Odšuljala se do svoga dvorišta i uzela bicikl.

Na kraju ulice, djeca koja su tek došla iz škole bezbrižno su skakutala za loptom ne sluteći kaos koji vlada stotinjak metara dalje. Podrugljivi pogledi Majinih vršnjaka sjetili su je da je

u žutoj pidžami. Spustila je pogled i brzo pedalirala prema šumi. Za njom je ostao smijeh njezinih vršnjaka i zvuk lopte koja se odbijala od ceste. Stala je kraj hrasta i počela plakati. Svi su je vidjeli u toj ružnoj pidžami. Znala je da se mora vratiti jer će je roditelji tražiti, vijest o srušenom avionu sigurno su već primili. Potrčala je brzo prema cesti zaboravivši na bicikl naslonjen na drvo. Ubrzo se našla u svojoj ulici. Stare žene iz susjedstva sjedile su na klupici i komentirale događaj. Djeca su trčkarala zbunjeno po cesti. Maja je stajala nepomično i poput najveće spužve upijala govore drugih ljudi uz ostale zvukove dok joj se pritom vrtio u glavi prizor od prije pola sata.

Mrtav čovjek kraj aviona, nekoliko životinjica i velika krvava fleka na fasadi koja se još uvijek formirala. Krv se cijedila polagano poput meda niz kuhinjski ormarić kada je prošle godine razbila staklenku. Sada nisu bili važni ostali ljudi ni okolni prostor ni zelena trava u dalekoj pozadini. Bio je samo taj isječak slike koji je ubrzo izgurala druga misao, misao o žutoj sramotnoj pidžami.

[1] *Svatko zna da brod pušta vodu*

Svatko zna da je kapetan lagao

Svi imaju taj gorak osjećaj

Kao da im je otac ili pas upravo preminuo

VRIJEME ŠUMA

Mnogo ljudi ne bi prepoznalo svoj karakter
da ga susretnu na cesti.

Elbert Hubbard

Nakon posla krenuo sam prema stanu, ali nije mi se dalo. Nekako sam smušen zadnjih dana. Možda je to od blejanja osam sati u ekran i tipkaranja po tipkovnici. Možda bi bilo dobro otići u kino pogledati neki film. Da, to je to, malo ću se opustiti. Došao sam ubrzo do kino blagajne i kupio kartu za prvi film koji je bio na rasporedu. Koja glupost, romantična komedija, nekakva Bridget Jones i njezin dnevnik.

Gomila mladih cura hihotala se u hodniku i išla mi na živce. Konačno su otvorili vrata kinodvorane. Ušao sam i sjeo na svoje sjedalo, u zadnjem redu. Kino je bilo puno, ne mogu vjerovati da postoji toliko nesretnika poput mene koji su došli gledati ovaj film. U tu kategoriju ne uračunavam onu masu curica i cure koje mašu rukama kao paun svojim perjem.

Jaknu sam stavio na sjedalo pokraj buduću da nikoga nije bilo.

- Oprostite, možete maknuti jaknu? - nježan ženski glas natjerao me da podignem glavu i pogledam.

- Da, oprostite - zbunjeno sam gledao u plavušu i maknuo jaknu. U tom trenutku počeo je film. Sjedio sam šćućuren držeći jaknu smotanu u kuglu na nogama.

Okrenuo sam pogled prema plavuši, nadajući se da će nam se pogledi sresti, uostalom sjedili smo sjedalo do sjedala.

Okrenuo sam glavu i popizdio. Kuja je tražila da maknem svoju jaknu da bi ona stavila svoju ružnu zlatno smeđu usranu torbu. Naravno, a ja debil se stišćem na svom sjedalu s ogromnom jaknom jer ona ne može držati svoju torbu na koljenima ili je staviti na pod. Jebem joj mater! Duboko sam udahnuo i nastavio gledati film koji ionako ne shvaćam.

Izašao sam ljut iz dvorane i obukao zgužvanu jaknu. Eto, što čovjek dobije izigravajući

pristojnost – zgužvanu jaknu. I gdje sada? Posjetit ću brata i njegovu obitelj. Sedam je sati, klinci ne spavaju.

Vukao sam se po ulici kao neki beskućnik u toj zgužvanoj jakni. Došao sam do zgrade i pozvonio. Ubrzo sam se našao u njihovom stanu.

- Ej, buraz, pa di si ti?

- Došao sam vas malo posjetiti.

Nisam se ni stigao raskomotiti već su dva sedmogodišnja huligana počela skakati po meni. Šogorica je nešto skakutala s krpom po kuhinji. Nije me ni pozdravila. Ušao sam u dnevni boravak i sjeo na kauč. Klinci su se i dalje vješali po meni, a buraz se smijao ko idiot.

- Evo, vidiš kako je meni.

- Da, vidim – zakolutao sam očima.

- Ajde pustite strica Dominika na miru – zaurkao je na klince koji su ga samo blijedo pogledali i nastavili s tamburanjem po dnevnoj sobi. Jastuci su letjeli na sve strane, mlatili su se ko dva gladijatora. Užas, a mislio sam da su djeca baš super, slatka, mala, nevina.

- Oćeš pivo?

- Može.

- Ljiljana daj donesi nam dvije pive – derao se.

- Donesi si sam – čulo se iz kuhinje.

- Super, još uvijek je nadrkana, lovi je PMS – pokušao mi je objasniti situaciju. Dignuo se i donio nam pive.

- Evo buraz, živjeli!

- Živjeli! – kresnuli smo bocama i nasmijali se. Pored glave mi je proletio jastuk, a klinci su prasnuli u smijeh.

- Lovro i Borna! Prestanite!!! – bijesno se izderao na njih.

- Ali, tata, nisam ja, Lovro je bacio, ja sam samo...

- Šuti! Šuti, nije me briga tko je šta, jedan i drugi odmah u svoju sobu!

Klinci su se pokupili i ostali smo samo nas dvoje i zvukovi loma iz kuhinje koji su očito smirivali njegovu ženu.

- Kad ćeš se ti ženiti?

- Neću - odgovorio sam ozbiljno.

- Daj ne seri, di ti je kakva cura?

- Nema je i super mi je tako - pokušavao sam ga uvjeriti pogledavajući po dnevnom boravku i dajući mu doznanja da baš i ne bih volio živjeti okružen dernjavom i ovakvim raspašojem.

- Ma znam da je sada malo kaos, ali znaš bude i lijepih trenutaka.

- Nisam ja za obitelj i to.

- Sjećam se kada su dečki bili bebe... - zamislio se i pokušao sam sebe utješiti da mu je super.

- Da, bili su lijepi bebači - išao sam mu na ruku, očito su uspomene onaj jedini dio njegove sreće koju ima u toj svojoj obitelji.

- Sjećaš se kada smo mi ko klinci razbili djedu onu staru vespu?

- Sjećam se - uspio mi je izmamiti osmijeh.

- Spavaš ti uopće? Imaš podočnjake kao onaj glumac u filmu Nesanica.

- To je od posla, blejim u te ekrane stalno, kužiš?

Spretno sam se opravdao. Nisam htio priznati da već dva dana nisam spavao.

- Zašto ne uzmeš malo godišnji i ne odeš negdje? Ja da imam para ko ti, e...

- Di da odem? Dobro mi je tu, šta mi fali?

- Neka cura. Šta ja znam, daj idi van negdje, cijele dane si ili na poslu ili u stanu pred kompjuterima.

- Aha - promrmljao sam uvlačeći cigaretu.

- Ja da ne moram trošiti toliko na klince, spakirali bi se Ljiljana i ja otišli negdje malo.
- Dat ću ti ja pare, ako hoćeš.
- Ne, već ćemo mi izmisliti nešto. Ti sredi sebi malo neku ženu.
- Baš si navalio, jebote!
- Zajebavam te, pa brat si mi, tko će ako ne ja?! - pokušao je okrenuti na zajebanciju, ali meni to uopće nije bilo smiješno.
- Ta-ta! Ta-ta! Tata!!! - dotrčala su mala čudovišta.
- Borna me udario po glavi.
- Nisam, nisam - uvjerljivo je objašnjavao Borna.
- Je, i to s traktorom, onim velikim zelenim.
- Mir, koliko puta sam vam rekao da se ne tučete?!

Spustili su poglede i ponovno nestali iz sobe. Glava mi je htjela eksplodirati, išli su mi na živce vlastiti nećaci, a bili su mi dragi. Mislio sam doći popričati s burazom i opustiti se, ali ovdje je očito veći kaos nego onaj u mojoj glavi.

- Ništa, buraz, hvala na pivi, idem ja.
- Zašto već ideš?
- Imam nekog posla za dovršit došao sam samo pogledati kako ste.
- Eto, vidiš, veselo i glasno - nasmijao se nekako kiselo.

Pozdravio sam klince, obukao jaknu i krenuo prema vratima. Kuhinju sam vješto izbjegao jer Ljiljanu je očito bolje ne dirati.

- Kakva ti je to jakna? Izgleda ko da ju je krava prožvakala - smijao se.
- Ne pitaj me. Išao sam u kino i neka žena... Nije važno, ne želim se prisjećati.
- Neka žena, a?

- Da. Ajde moram ići. Bok - ostavio sam ga u njegovom sretnom kaosu i nek si misli da postoji možda neka žena u mom životu. Sigurno je sada zadovoljan. Dok sam hodao prema stanu počeo me lagano loviti umor. Nadam se da ću moći zaspati, to bi bilo super. Treba mi malo mira, pola sata u onoj obiteljskoj atmosferi totalno me umorilo.

Brzo sam otključao vrata, skinuo se i legao u krevet. Ništa. Ni traga mom umoru. Sjeo sam za komp i počeo nešto programirati, možda me to umori. 23:45 je, legao sam u krevet. Umoran.

00:09. gledam u taj prokleti sat i prevrćem se u krevetu. Sat je naravno digitalan u skladu s vremenom.

Pobogu, prošla je ponoć! Okrećem se na drugu stranu. Gaće mi se nešto stalno zatežu i ulaze u guzicu. Očajan sam. 1:11 je. Vrijeme leti. Ova rečenica mi djeluje još gluplje od one prije, također o vremenu. Kurac mi se dignuo. Guram ruku u gaće i gladim ga. Sada se već osjećam malo bolje. Nisam više tako jadan. 1:17. svršio sam. Opet sam jadan. Ustajem iz kreveta i palim cigaretu. Sada sam bolje. 1:39. sjeo sam za kompjuter kao nešto ću raditi. Prokleta nesanica....7:08. nije bitno što sam radio od 1:39 do sada, ali spavao nisam.

Počelo me loviti neko ludilo. Moram izaći iz ovoga nepodnošljivoga stana. Na brzinu sam se obukao i krenuo prema gradu. Obukao sam bokserice jer mi one gaće ne daju mira, stalno mi se guraju u šupak, odnosno u onaj košmar od dlaka.

Sjeo sam u lokalnu birtiju i naručio pivo. I tako, sjedim sam i pijem pivo. I za koji čas naručujem drugo pivo. I da, negdje između svih tih silnih gutljaja pive popušio sam pola kutije Benstona. Doduše popušio sam ja već onog trenutka kada sam se rodio, ali... Sjeli su do mene neki ljudi u radnim kombinezonima, raščupani, zaprljani i očito žedni. Pravio sam se da sam zadovoljan, sam za stolom s pivom u ruci i da me ništa oko mene ne zanima. Prisluškivao sam što pričaju. Nisam se uopće iznenadio, pričali su o pivi, opijanju i prokletom poslu.

Uključio sam se u razgovor onim glupim pitanjem: "I kako ide" uz nezaobilazno kimanje glavom koje bi trebalo predstavljati razumijevanje. Naravno, nisam shvaćao o čemu točno pričaju, zašto su se prekjučer napili, kome se rodio sin i tko je bilo tko od njih, ali izlizani glupi kliše je upalio jer su me pozvali na pivo, naravno, da ne sjedim sam. Saznao sam da su šumari i to me fasciniralo. Nikada nisam upoznao šumara, a kamoli više njih odjednom, i još k tome šumare koji raspravljaju o filozofiji. Filozofiji šuma, naravno.

- Zašto sijeku šume, ako su one nešto prirodno? - raspravljali su.

- Zato što su stalno oko nas i počele su nas s vremenom iritirati - rekao je jedan od njih. Fascinirao me tom rečenicom jer je upotrijebio riječ iritirati (i znao je što ona znači) i sve je to pametno uklopio u kategoriju vremena koja me mučila pošto već tri dana imam nesanicu.

- Da, to je prirodno i zato mora ostati priroda - rekao je pomalo zbunjeno čovjek s radničkom kapom na glavi i svi su uperili prijeteći pogled prema njemu. Kimnuo je glavom i popio gutljaj pive iz pola litrene krige koju je čvrsto držao svojim ogromnim debelim prstima.

- Ako nisi zadovoljan nečim tada moraš to maknuti - pametno je zaključio jedan od njih.

- Da, ali, priroda je priroda i ne možemo i ne smijemo protiv nje - usudio se opet progovoriti onaj sa kapom i debelim radničkim prstima. Tog trenutka sam vidio da baš i nemam što pametno reći te sam ih ostavio da raspravljaju o njihovoj filozofiji šuma. Naravno platio sam dečkima rundu i kulturno rekao da imam nekog posla za obaviti i da moram ići iako mi je jako zabavno s njima. Koje idiotarije sve čovjek može izgovoriti samo da bi bio pristojan. Nevjerojatno! Spustio sam pogled na sat: 11:25.

Teturam do stana. Otključavam ga, doduše s velikom mukom, i ulazim. Bacam se na krevet. Skidam majicu i hlače, ali ovaj put i bokserice. Priroda mi se mota po glavi. I tako uzdignuta kurca(opet) razmišljam o prirodi. Nisam zadovoljan svršavanjem. Proklete dlake me iritiraju. Gadi mi se pogled na njih. To je to. Šumari su bili u pravu, s vremenom šume iritiraju. Isto je očito i s dlakama. Zbog toga očito nisam zadovoljan. Sada sam malo bolje, otkrio sam uzrok nezadovoljstva. Odlazim u kupaonicu i brijem polako jaja, pa sve do pupka, i na kraju prokleti šupak. Zadovoljan se vraćam u krevet. Nije dugo trajalo. Ova obrijana koža svrbi ko luda. Sada već ludim. Opet sam nezadovoljan. Šumar s kapom je bio u pravu. Ako je ovo vrijeme šuma, onda ih moramo pustiti da žive. Umoran sam, totalno.

12:35. Bacio bih se najradije kroz prozor, ali ne znam letjeti. Okrenuo sam se na drugu stranu i bacio deku na pod. Gravitacija bi sigurno djelovala (vidim po deki). To je nešto prirodno, a protiv prirode se ne može, probao sam, i zato se sada konstantno češkam po jajima i šupku.

PERILICA SUĐA

Onaj koji umre s najviše igračaka
nije ništa manje mrtav.

Anon

Crveno-žuta zgrada simetričnih balkona uvijek se isticala u predgrađu. Kiša je padala kao koplja vojnika Selasija. Stanari su postali zatočenici, a crveno-žuta fasada utopila se u tiraniji vode.

- Niko, ne lupaj više tim autićima - rekla je Barbara ljutito i ošinula ga pogledom. Ona i susjeda Marta vodile su važan razgovor. Anita s trećeg kata, stan 17, jučer je potjerala muža. Srela ga je Marta u liftu, nosio je nespretno zapakirane putne torbe i nije ju ni pozdravio, a i čula je ostale stanarke kako pričaju o tome kad je išla u jutro u pekaru.

- Mama, mogu dobiti čašu mlijeka?

- Ne sada Niko, pričam s tetom Martom - rekla je ovaj puta malo smirenijim glasom. Otišao je u kut dnevne sobe i započeo drugu sezonu Grand prix-a.

- Ta žena je luda, on je dobar čovjek.

- Ja ga nisam baš poznavala, ali vjerujem ti - uhvatila je Barbara važno fino pozlaćenu šalicu i ispile gutljaj kave u kojem ju je iznenadilo Martino pitanje.

- A kako ti i Josip? - Dobro, on radi, ja sam doma i tako.

- I tebi je to u redu da te on uzdržava?

- A što si ti tako nastrojena? - počele su žešće izgovarati replike jedna drugoj kao da su zaboravile zbog čega su se našle na ispijanju smeđe tekućine.

Dnevni boravak postao je ispunjen riječima i glasovima koji su šetali među njima. Pokreti usana kao da su zaostajali, riječi su same vodile razgovor. Zastori su skrivali buku koja se nalazila izvan stana ili su tek dijelili dva prostora koja nikako da se isprazne i postanu tišina, ništa. U tom kavezu koji je markiran riječju dom, dva gladijatora nadmetala su se u

pokazivanju oružja. Njihove riječi brusile su se jedne o druge i stvarale opasnost veću od pljuska koji je tenkovski napadao taj dio Hrvatske.

- Brrrrrm, brrrrrm - dječak je davao onomatopejsku pozadinu zvučnom košmaru koji je nastao tijekom ispijanja kave dviju prijateljica. U prostoriji su se istodobno razvijala dva svijeta kao dva jajeta, jedno ptičje i jedno kokošje. Narančasti bager našao se u središtu piste, ali drugdje nije bilo mjesta za njega i to je bio okidač koji je dječaka tjerao na razmišljanje. Uto je dječakova majka razbila nabrušenost koja se stvorila između dviju žena koje raspravljaju o uspješnosti.

- Reci, šta ima novo kod tebe?

- Znaš da idem na tečaj dizajniranja interijera?!

- A da?

- Da, baš mi je super, upravo radimo na uređenju kuhinja.

- Onda bi mi mogla pomoći. Pokvarila mi se perilica suđa, a ovaj moj nikako da nađe vremena da odemo kupit novu perilicu. Više mi je dosta pranja suđa ručno. Perem već šest dana, popizdit ću.

- Razumijem te - kimala je važno glavom gore-dolje.

- Prošli tjedan sam bila na manikuri, draga moja, 300 kuna, a sada moram prati suđe, pogledaj molim te na što mi liče nokti - ispružila je ruke prema Marti.

- Strašno!

- Reci mi dal da uzmem bijelu ili sivu perilicu? Koja bi se bolje uklopila u kuhinju?

- Ne znam tako napamet.

- Daj dođi u kuhinju - ostavile su dijete da uživa na svome otoku, u svom svijetu i krenule prema otoku zvanom kuhinja.

- Vidiš kuhinja je plava - pokazivala je Marti kao da se prvi puta nalazi u njezinom stanu. - Znam da je plava, ali trebaš pogledat koje boje su ti ostali uređaji, mikrovalna, mikser i te

stvari, kužiš?!

- Sve je bijelo, ali mikrovalna je sivo-crna jer je Josip htio baš tu zato što je digitalna.
- Ne znam, ajmo sjest u dnevni pa ćemo malo prolistat po časopisima. Nabavila si valjda neke časopise s tehnikom?
- Da, donio je Josip neki dan.

Marta je sjela, a Barbara otišla do komode i otvorila vratašca pretinca iz kojeg je ispala hrpa časopisa. Sakupila je sve šarene papire kao drva za ogrjev i stavila ih na stolić.

- Označila sam neke koji mi izgledaju fora, onako svemirski mislim da bi išlo uz plavo.
- Da, bi, plavo ti je sada in.
- Možda bi mi mogla pomoći da preuredim cijeli stan?
- Zašto, pa stan ti je ful okej.
- Šta da?
- Da, šta mu fali?
- Treba mi neka promjena, nekako mi je dosadan. Kužiš što hoću reći?
- Draga moja, prvo što sam naučila na tečaju je da ono što je u redu, ono što je usklađeno i funkcionalno ne treba mijenjati. Zašto biš mijenjala cijeli stan kad je sve okej. Treba ti nova perilica. Ajde, molim te, pogledaj ovu.
- Okej je, a vidiš da je zaokružena, čak sam je označila.
- Možda bi i ti mogla na tečaj?
- A tko će se brinut za Nika?
- Pa unajmi dadilju.
- Ne znam, Josip se ne bi složio vjerojatno, a i sigurno bi pretumbala cijeli stan.

Njihovu važnu raspravu prekinulo je kućno zvono.

- Šta se Josip već vraća s posla? – zabezeknuto je pitala Marta kao da se boji da bi prijateljičin muž narušio njihovu intimu razgovora o ženskim stvarima.
- Ne. Ena je rekla da će možda svratit. Vjerojatno je ona – ustala je i polako odšetala do ulaznih vrata njezina kraljevstva. S druge strane vrata Ena je uzdisala i nervozno tapkala potpeticom. Vrata su se oprezno otvorila.
- Čao – Ena nije mogla sakriti nervozu ni u izgovaranju kratkoga pozdrava.
- Čao maco, ajde uđi i Marta je tu.
- Treba mi kava!
- Šta si tako nadržkana?
- Ma, pričat ću ti.
- Ajde sjedni.

Tek što je sjela Barbara je već otrčala do kuhinje po šalicu za kavu. Njihovi pogledi u tišini iščekivali su povratak Barbare, a samim time i početak razgovora.

- Izvoli draga – pokretima balerine spustila je Barbara šalicu na stakleni stolić.
- Drage moje, ja sam već luda. Evo, morala sam otići iz stana. Rekla sam Darku da ja to više ne mogu. Neka on malo piše zadaću s Lukom to je i njegov sin, a ne samo moj. Uostalom, taj klinac mene ništa ne sluša, ja ko da objašnjavam Kinezu.
- U čemu je problem, možda možemo pomoći – ponudila se Marta.
- U zadaćama. Ne želi pisati zadaće. Evo sada ima za zadaću napisati nešto o godišnjim dobima iz Prirode. Ima neke slike u udžbeniku i mora ih opisati. Njemu je to teško. Jedva smo napisali za ljeto par rečenica. A i ta učiteljica, mislim stvarno, šta daje toliko zadaće? Pa ide u školu da tamo nauči, a doma nek riješi zadatak-dva, a ne da ja moram cijelo popodne natezat se s njim i sjedit u stanu. Već sam luda. I... – njezin monolog prekinula je Barbara.
- A joj. Bit će sve u redu, znaš da se ni nama nije dalo pisat zadaće, htjeli smo se igrat. Zato ja Niku puštam nek se igra cijeli dan sad kad može.
- Razumijem, ali moj Luka mene ništa ne sluša. Kužiš da ja moram dva-tri sata sjedit s njim

da bi on napisao tu prokletu zadaću.

- A, ste razmišljali da ga odvedete k psihologu? - predložila je Marta.

- Znaš, razmišljala sam o tome, ali bio je kod pedagoginje u školi jer ne želi odgovarat kad ga učiteljica nešto pita na satu.

- I šta je ona rekla? - uključila se opet Barbara.

- A, ono, da treba pričat s njim, objasniti mu da to mora, da je već velik i da mora pisat zadaće, pa da je vjerojatno povučen jer mu je tata na brodu i nema ga po šest mjeseci i to ti je uglavnom sve što je rekla. Nadam se da će Darko sad kad je doma nekako uspjeti izaći na kraj s njim - u njezinom isforsiranom osmijehu ipak se vidjela doza olakšanja. Tapšanje po ramenu i pogledi prijateljica izvukli su iz nje problem i ponovno su sve tri postale one prpošne djevojke koje su nekada listale Cosmo i smijale se pred televizorom kada bi se na malom ekranu pojavio David iz Beverly Hillsa.

Pljusak je još uvijek ostavljao svoje otiske na vanjskim stranama PVC stolarije dok je u stanu broj 27 nakon Eninog smiješka vladalo vrijeme ljetnih šarenih haljinica. Njihove riječi raznosile su se po sobi kao pijesak na sunčanoj pješčanoj plaži.

- Mama, ona teta stoji na kiši i drži cvijeće u ruci.

- Dobro - zakolutala je očima.

- A, mama ona stoji na ogradi od balkona.

- Niko ne izmišljaj, pusti nas da popričamo do kraja i daj se makni od prozora vidiš da je vani pljusak i grmljavina.

- Već pet godina nemam mira, a on bi da imamo još jedno dijete.

- Pa, imate para, šta? Uostalom ti si doma.

- Ne. Odlučila sam da je to to.

- Mama!

- Niko prestani, prestani! Sada će ti tata doći doma.

- I mi bi mogle krenut, a? Gle koliko je sati već - Marta se podigla s kauča i pogled zaustavila na Eni.

- Ma-ma! Maaa-maaaa! - vikao je dječak histerično.

Približile su se dječaku i pogledale kroz prozor. Oči su im se ukočile, kapci osušili, usta ostala otvorena kao dječja koja čekaju sljedeću žlicu čokolina. Skok nisu očekivale. Marta i Ena obukle su na brzinu svoje kapute i uputile se prema vratima. Dijete je počelo plakati i stisnulo se uz majku.

- Ona će sada postati anđeo - odgovorila je izbezumljeno rečenicu koju su nju naučili kada je bila dijete.

- A zašto onda mene tata zove anđeo? - brisao je brzim pokretima ruku suze i usplahireno gledao u majku.

- Jer te voli, ali ovo je drugačije. Znaš, postoje dvije vrste anđela - pokušavala mu je objasniti, smiriti ga pričom jer smrt je nešto za što on još uvijek ne smije znati. A anđeli su prihvatljivi, mislila je.

- Sad će doći tata za desetak minuta, pa idemo do grada kupiti novu perilicu suđa. Već je vrijeme da to obavimo.

LJUBAV DRUGIH

Aerodinamički, bumbar nije sposoban letjeti,
ali bumbar to ne zna pa leti i dalje.

Mary Kay Ash

Ostavila ga je. Ostavila ga je tri dana prije svog rođendana, a već joj je bio kupio poklon.

- U pičku materinu. Zašto? Koji kurac? Odjednom? Jebemu... - vikao je šecujući gore dolje po dvosobnom stanu veselih zidova, pedantno posloženog trendi namještaja, staklenih stolića punih malih porculanskih i staklenih figurica šaha kojima je sveukupno uređenje dobivalo na važnosti.

- Uništio bih proklete zidove, njezine zidove, da moraju biti šareni da izgleda veselo. Da, da. Tri i po godine veze otišle su u nepovrat. Baš bi razbio nešto... Čašu, stolicu, stol, vrata, sebe, nju...

Nakon nervoznog maratonskog hodanja po stanu sjeo je u naslonjač i duboko udahnuo. Tijelo mu je potonulo u mekani komad namještaja i kao da se izgubio. Zatvorio je oči i prekrpio se snovima kao bakinom kariranom dekom.

Kućno zvono ga je natjeralo da otvori oči.

- Tko je?

- Ja sam, Tea, otvori, zaboravila sam ključ

- Idem - nervozno je ustao i otključao vrata.

- Došla sam si po stvari.

- Aha...

- Nemoj se ljutiti, objasnila sam ti. Mi nismo jedno za drugo, ovo više ne funkcionira, meni treba ljubavi, pažnje...

- A ja sam led, da, rekla si mi - podigao je glas i nabacio ciničan osmijeh.

- Ja uopće ne znam da li ti mene voliš?
- Rekao sam ti da te volim i da ću se potruditi. Ne razumijem zašto odlaziš?
- Zato što moram. Zbog sebe.
- Aha, zbog sebe. Ili možda zbog nekog ljubavnika? - žile na glavi su mu nabubrile.
- Znaš da nije tako. Nisam imala ljubavnika. Upoznala sam jednog dečka koji je sav pažljiv i bila sam fer prema tebi, prekinuli smo i sada ću tek biti s njim - opravdavala se privlačeći pažnju kokošjim mahanjem koje je bilo u skladu s njezinom bojom glasa.
- Odi u kurac, znaš? Pokušavao sam biti miran, ali nema smisla, očito.
- Nemoj mi pizdit sad tu.
- Nemoj mi.. Molim!? Gubi se iz mog stana.
- Polako, ne mogu se tako brzo spakirati.
- Dosta mi je sranja za danas, makni mi se s očiju. Ne želim te vidjeti barem neko vrijeme.

Otišla je u spavaću sobu i skinula kofere s ormara. Dok je ordinirala po ormarima, Stjepan se ponovno zavalio u naslonjač.

Možda samo želi privući moju pažnju, možda je sve to scenarij koji mora odigrati da vidi vjerujem li u našu ljubav. Da, to bi trebalo biti to. Sigurno je to njezin način da mi to pokaže. Trebao bih odigrati ulogu nekog kulera, kao ništa me ne dira.

Toliko puta je već pakirala kofere. Smireno pakiranje s užitkom i mislima koje skakuću po pješčanoj plaži između gomile ležaljki i stolica s poluispijenim koktelima. Ove noći to nije to pakiranje, stvari su razbacane po koferu kao lego kockice u dječjoj sobi. Agresivno je zatvorila patent. Krokodil nasilno zatvara svoja usta kada se dočepa žrtve, tako je Tea patentom zarobila odjeću. Ušla je u dnevni boravak i sjela nasuprot njega te ga prekinula u razmišljanju.

- Jedan kofer sam spremila!
- Dobro.
- Treba mi pauza, onda ću drugi i još moram pokupiti stvari iz kupaonice.

- Aha... - odgovarao je ravnodušno. Upalio je televizor i pravio se da gleda sa zanimanjem.
- Otkada ti gledaš dokumentarce o životinjama? - iznenadila ga je pitanjem budući da nije uopće imao pojma što gleda, pogled kao da mu je zapeo u unutrašnjosti televizora.
- Pa, ono, zanimljivo je to.
- Ti ne voliš životinje. - smijala se.
- Naravno da ih volim. - blejao je uvjerljivo u televizor.
- Ima nekih dobrih filmova danas na TV-u... - pokušala mu je odvratiti pažnju, znajući da voli filmove, ali on je u tom trenutku čvrsto odlučio da voli životinje.
- Sad ćeš reći da odjednom obožavaš i djecu, a?
- Pa svatko voli djecu, ona su divna.
- A do jučer su bila razmažena derišta za tebe.
- Znači u tome je problem. Želiš djecu?
- Ne, jesi normalan, premlada sam ja za to. Želim reći da te uopće ne kužim.
- Ma nemoj!?
- Što glumiš ti?
- Ništa ne glumim. Pusti me da gledam TV.
- Dobro. Ja idem spakirati drugi kofer - ustala je prevrćući očima i nestala. Soba se počela skupljati, pa širiti i tako svakih nekoliko sekundi mijenjala je svoj oblik prilagođavajući se Stjepanovim promjenama raspoloženja. Uvijek ju je malo volio, malo mrzio, malo je bio ravnodušan, ali ipak je sve to pokušavao nazvati ljubavlju.
- Koje je ovo sranje - Žestio se pred televizorom. - Totalne gluposti, zaboli me kako se mali krokodil vraća svojoj mami - nakon serije prigovora sivoj kutiji ravnog ekrana otišao je do spavaće sobe da vidi u kojoj je fazi pakiranja Tea. Naslonio se na vrata.
- Jesi gotova?
- Jesam, još da uzmem stvari iz kupaonice.

- Požuri, već će osam, gledao bih film u miru.
  - U redu, žurim.
  - Ti si čudna!?
  - Ja sam čudna? Ti mijenjaš raspoloženja ko da imaš neki poremećaj ličnosti. A ja sam čudna? Ma, daj – odmahнула je važno rukom i otišla do kupaonice. Stjepan je ostao stajati na vratima. Gledao je zbunjeno u njezine koferе kao u prve visibabe ili zvončice. Nije znao što s tim prizorom.
  - Pogledat ću ona dva filma – govorio je koferima. – Onda ću možda otići na cugu do Vedrana i bit će sve okej.
  - S kime ti pričaš – doplovio je Tein glas iz kupaonice.
  - S nikime, radim si plan na glas – vratio se u dnevni boravak i zavalio na kauč.
  - Doći će Josipa sada, da mi pomogne oko stvari i...
  - Radi što hoćeš, meni počinje film za par minuta – prekinuo ju je.
- Dok je on velikim očima jeo slova s ekrana nije ni shvatio da je došla Josipa, da su odnijele koferе u auto i da ga je Tea pozdravila i otišla. Tijekom prvog bloka reklama primijetio je njezine ključeve na stoliću kako strše kao krivo složena puzla. Uzeo je ključeve u ruke i stao ih vrtjeti među prstima. Bacio ih je natrag na stol i zgrabio mobitel.
- Halo? Halo? Super, baš sada kad ga trebam on se ne javlja. Jebote, zašto ja pričam na glas kad nema nikoga. Baš sam jadan. Ljubav ne postoji. To su gluposti. Sreća isto. Ne vjerujem ljudima, ne vjerujem u ljubav. – gestikulirao je kao da nekoga mora uvjeriti u svoj pogled na svijet.
  - Ništa se ne može promijeniti.
  - Ne vjerujem u ljubav.
  - Ništa se ne može promijeniti.
  - Ne vjerujem u ljubav... – ponavljao je kao neku molitvu koja će ga osloboditi, ali ni sam nije znao od čega. Stan je postao crkva, on propovjednik, a te dvije rečenice glavna molitva

novonastale religije.

Nakon odgledane serije filmova Stjepan se pozdravio sa svojim televizorom, odmahnuo važno desnom rukom i obukao trošni smeđi kaput. Stjepan je šetao ulicom, između velikih zgrada koje su mu se rugale i naprosto tražile od njega da se boji. Vukući oprezno noge kao tek postali invalid, ogledavao se po ulici, no nije bilo nijednog prolaznika. Odlučio se dogegati do tužnog dijela grada. Kako se približavao tom kvartu počeo je susretati ljude različite dobi kako mirno šecu ulicom i ne obaziru se na ništa. Jednostavno prolaze, žive, dišu.

Prekinuo ga je prizor pred kojim se našao, velikog i jakog čovjeka koji vuče dječaka za ruku udarajući ga po glavi i svim dijelovima tijela.

- Koja mrga od čovjeka - promrmljao je sebi u bradu i stao ih promatrati iz prikrajka.

Bacio ga je na hladni, sirovi beton i počeo još jače udarati urlajući na dječaka. Bijela, meka koža bila je prekrivena modricama. Nije bio zadovoljan dozom straha u dječaku, počeo mu je prijetiti prelazeći oštricom noža preko njegova mala vrata. Dječak je pogledao Stjepana nekim čudnim uplašenim pogledom. Bio je to neki pogled koji govori i više upomoć. Stjepan je stajao ukočeno uvjeravajući se da je statua kakve su nekada davno gradili Rimljani.

Mrgan je sklopio nož i podigao dječaka, pa ga opet bacio na pod psujući svom snagom svoga glasa. Okrenuo se, popravio košulju i ponosno otkoračao. Stjepan se htio pomaknuti i pomoći dječaku, ali sada se već toliko uživio u ulogu statue da se nije mogao pomaknuti. Čak nije ni treptao. Dječak je sjeo na beton i gledao oko sebe dok su mu suze moćile potrganu kariranu košuljicu. U trenutku kad je ustao, na kraju ulice vidio se tamni obris čovjeka koji se zaustavio. Počeo se ponovno ubrzano kretati prema dječaku s ludim izgledom lica pokrećući tijelo kao bijesan slon. Navalio je na njega punom snagom.

To je trenutak kada svatko poželi biti netko drugi, jači i odlučniji, ali se uvjerava da su jači oni drugi ljudi, on ne. Nakon što ga je izudarao nogama u trbuh, pa zatim u glavu okrenuo se i otrčao niz ulicu. Stjepan je kipio od boli, namrštio obrve i nekim čudnim nagonom dobio dugo očekivani polet te prišao dječaku. Sjeo je kraj njega i zagrlio ga najbolje kako je znao. Podigao ga je te se počeo okretati s dječakom u naručju. Kojim smjerom krenuti? Gdje ga odvesti? Počeo je koračati prema svome stanu.

- Odvest ću te na sigurno - šapnuo mu je.

- Hoću mamu, hoću doma.
- A gdje je ona – upitao je nadajući se da neće dobiti odgovor.
- U ulici Martina Kontuša živimo.
- Ne bi li htio doći k meni na topli kakao pa ćemo sutra pozvat mamu i popričat s njom? Ha?
- Ne, ja živim u ulici Mmm Kontuša. – promrmeljao je uplašeno.
- Dobro, znam gdje je to. A onaj čovjek? – osjećao je nelagodnost u njegovu glasu.

Nastala je tišina, a dječak je sklopio oči. Stjepan je shvatio da postoje pitanja u našoj glavi koja ne treba postavljati jer će odgovor bio on tišina ili skup glasova, biti šamar koji uzrokuje preskoke u našem srčanom ritmu. Zastao je i krenuo u drugom smjeru.

- Blizu smo – stao je i posjeo dječaka na klupicu maloga parka. Otvorio je oči i naslonio glavu na Stjepana.
- Evo, popušim jednu cigaretu pa idemo. Dvije ulice dalje je tvoja, jel da?
- Da, blizu.
- Jesi bolje – obratio se dječaku koji nije odgovarao. Bio je zaokupljen pridržavanjem vlastite glave i promatranjem pušačke aktivnosti Stjepana. Bacio je opušak na pod i zgazio ga.
- Idemo, dođi – ustao je i pružio ruke prema dječaku.
- Mama me čeka sigurno – progovorio je blagim glasom. No Stjepan ga je pogledao s dozom nepovjerenja.
- Pokazat ćeš mi koja je tvoja kuća, može?
- Može, ali mama je sigurno pred kućom jer je tata pijan, vidio si.
- Dobro – nasmiješio mu se ne bi li opravdao prijašnje nepovjerenje.

Noseći dječaka njegovoj kući zaboravio je da mu je danas užasan dan, da je njegova ljubav prozvana krivom. Predao ga je majci koja je nestrpljivo šetala pred kućom na koju je dječak pokazivao.

- Vidiš da čeka – osjetila se sreća u dječakovu glasu.

- Da, vidim. Super.

- Hvala - rekla je potišteno dječakova majka. Pogledala ga je i otišla usporenim korakom prema ulaznim vratima male, napola razrušene kuće. Dječakov pogled bio je pun teksta. Shvatio je. Prošli tjedan isto je šetala pred kućom, a šetat će i idući tjedan vjerujući i dalje u ljubav čovjeka.

RAT ILI RAK = SRANJE

Nije teret ono što vas slama,
već način na koji ga nosite.

Lena Horne

četrtek 27. 3. 16h

Sve bitno za prezimiti nalazi se neuredno strpano u zelenoj putnoj torbi koja je nespretno zatvorena i spuštena kraj staroga dvosjeda. Mladenu srce razbija poput čete vojnika koji kreću u borbu prsa o prsa. Mobitel je počeo zvoniti. I kao da je cijela soba odzvanjala tim iritantnim zvukom koji je prekinuo onu još goru *Mihovljansku* tišinu.

- Da sine, ja sam te zvala, daj molim te dođi doma što prije - poklopila je, ulovila šalicu kave i zbunjeno ga pogledala.

- Kako je on? Čime se bavi? - pitao je nestrpljivo.

- Mladene, on ne zna da si ti bio u ratu.

- Mooliim??? - proderao se kao životinja.

- Rekla sam mu da mu je otac poginuo u prometnoj nesreći negdje izvan Hrvatske - počela je drhtati izbjegavajući ga pogledati u oči.

- Ti nisi normalna, to je moj sin - počeo se tresti i ljutito mahati glavom. Naglo je ustao s kauča gledajući u nju kao što dijete gleda staklenu balerinu.

- Prošlo je deset godina, Mladene, otkako si otišao na ratište. Nisam znala jesi li uopće živ - zaplakala je.

- Ne plači mi sad tu. U pičku materinu, prekini! Ja sam se za vas borio, a vi ste me otpisali. Ne mogu vjerovati. Jebem ti... Pas mater...

- Sjedni, sve ćemo riješiti - pokušala ga je smiriti.

- Imaš li nekog? - pitao je nervozno.

- Nemam, ali ja tebe više ne poznajem Mladene. I ti i ja smo se promijenili.
- Ja se nisam promijenio, ali ti očito jesi – proderao se opet na nju.
- Nekada si bio smiren, a sada... Sjedimo tu dvadeset minuta, a ti se samo dereš i psuješ. Ne znam...

Nastala je opet ona *Mihovljanska* tišina, oboje su sjeli gledajući se kao dvoje stranaca na klupici željezničkog kolodvora koji odlučje glumiti da se poznaju.

četvrtak 27. 3. 17h

Marko je ušao u stan te ubrzanim korakom dotrčao do majke koja je sjedila na kauču.

- Jesi dobro? – upitao ju je zabrinuto.
- Ma, dobro sam. Sjedni sine – pokušavala je djelovati smireno, ali vidjelo se da joj se lice grči. Postajala je sve bljeđa i bljeđa.
- Njihova izbezumljenost narasla je i zauzela cijeli stan poput roja pčela zbijenog u košnici.
- Vozim mamu u bolnicu, ti ostani tu – rekao je dok je otvarao vrata od stana i držao majku pod ruku.
- Dobro. Daj ugasi usput tog prokletog Balaševića – derao se iz kuhinje.
- Neću, ako ti se ne sviđa, možeš slobodno otići – ozbiljno mu je odgovorio Marko. Nestali su ne obazirući se na stranca koji je ostao u njihovom stanu.
- Možeš? – upitao ju je dok su čekali lift, ali ona nije odgovarala – Evo, auto mi je parkiran samo pet-deset metara od ulaza. Mama? Mama? Reci nešto.

- Volim te. Ne mogu više. To je to – izgovarala je isprekidano dok joj je potekla suza.

- Ajde, mama, nemoj tako, bit će sve u redu.

- Bit će sve u redu, bit će sve u redu... – ponavljao je u sebi dok je vozio do bolnice.

Odjednom se nisu raspoznavale boje na semaforu, nisu se čuli motori automobila, ni lajanje psa koji se žestio kraj ceste, ni glasan smijeh djece koja su prelazila zebdu, postojao je samo

njihov auto kao faradejev kavez, tišina i bol koju je uzrokovala bolest smiješnog imena.

Uletio je u bolnicu noseći majku na rukama. Ona je imala blagi smiješak koji je trebao biti utjeha njezinom sinu, ali on je shvaćao, shvaćao je da će ovaj puta biti teško. Položio ju je na bolnički krevet onako blijedu i nepomičnu poput mrtvaca. Odmah se sjatila liječnička ekipa oko nje i odveli su je.

Marko je otišao do čekaonice. Ljudi koje ne poznajemo, ali svi poznaju bolest i kao da ih to sve povezuje.

Ustajali mirisi alkohola, krvi, kemikalija, tableta, znoja, straha, bijesa i nemoći udaraju u glavu. Pritisak raste nevjerovatnom brzinom. Marko pritišće glavu rukama i pokušava zaustaviti tog Concorde-a koji mu se odbija u glavi i širi moždanu ovojnicu.

U bolničkoj sobi leži njegova majka.

Stopala su mi blijeda poput onih koja vire u mrtvaca pokrivenih plahtom. Jedina je razlika što ova nemaju ceduljicu privezanu za palac. Mirnoća podsjeća na korak do kraja, ali kome su uopće bitna ta blijeda stopala.

Ma, muče me ta stopala jer gledajući ih dolazim do sonde spojenih u nosnu šupljinu gdje se čuju uzdasi onog trena kad udahnem i izdahnem taj njihov bolnički kisik.

Liječnik stoji na prozoru i promatra unutrašnjost sobe, zapravo ljude u njoj, barem tako mislim. S njegove desne strane stoji moj sin Marko. Sigurno će mi sada prići i nešto reći. Evo, čujem. Javlja se netko, kao da mi stoji iznad glave. Kada je uspio već ući? Čujem ga kako govori nešto... Piiiiiiiiiiiiiiiiip...

- Žao mi je - rekao je doktor, ali Marko je samo izbezumljeno gledao majku kroz staklo koje je u tom trenutku djelovalo kao limes koji odvaja sina i majku, zdravlje i bolest, život i smrt. Doktor je ušao u sobu, a Marko je ostao nepomično stajati zalijepljen za staklo.

Nakon nekog vremena polako se odvojio od stakla i otišao sjesti u čekaonicu.

četvrtak 27. 3. 9h

Miris doma se osjeća, ali miris samoće nagrizaao je zidove u njezinom stanu. Bolest se osjećala u svakoj ogrebotini, svakoj pori zidova i namještaja. Zavjese su se igrale

povjetarcem i to je bila jedina vesela točka stana toga jutra.

Ona je ležala bespomoćno na krevetu i gledala u šalicu kave. Marko je polaganim korakom prišao majci ne želeći pokazati strah koji je bio tako očit kao poveznica vojnika i rata ili rata i smrti.

- Dobro jutro.

- Dobro jutro, sine - polagano je izgovarala riječi.

- Jesi dobro? - upitao je brižno - Donio sam ti zumbule, znam da ih voliš.

- Stavi ih u vazu u dnevnu sobu, ja ću sad ustati.

- Želiš da nam skuham kavu?

- Može. Ustala je iz kreveta i zaogrнула se kućnim ogrtačem. Iz kuhinje se čulo škripanje ormarića.

- Ti smeta ako upalim Balaša?

- Ne smeta, znaš da ga volim slušati - osjećao se smiješak u njezinom glasu.

- Evo, kava je gotova, donijet ću ti je u dnevni.

Uskoro se pojavio u dnevnom boravku s dvije šalice kave. Ona je sjedila na kauču i promatrala zumbule na stolu.

- Izvoli.

- Hvala sine.

- Smijem zapaliti cigaretu - upitao je dječaćkom bojom glasa.

- Smiješ, a što ću ti ja?! Znaš da mi se ne sviđa što pušiš. Dobit ćeš rak od tih gluposti.

- Znam, ali gušt mi je - rekao je dok je palio cigaretu.

- Obećaj mi da ćeš prestati uskoro.

- Hoću, evo, obećajem.

- Znam da neću to doživjeti.

- Ma, daj, mama, ne pričaj gluposti, živjet ćeš sto godina, siguran sam – izgovarao je nesigurno tu rečenicu.

Stan je odjednom postao prostor u kojem se miješaju ozbiljnost i humor. Razgovor majke i sina zatoplio je sobu kao stara peć na drva koja daje neku posebnu toplinu. Odjednom je nestala sva bolest, a jednostavnost svakodnevnice vijorila je između njih dvoje predstavljajući sreću, predstavljajući život.

četvrtak 27. 3. 18h

Soba je postala ratište kakvo nikada nije vidio. Zvukovi u njegovoj glavi nisu ga ostavljali ni trenutak samoga. Ukočeno je sjedio na svom kauču koji više i nije bio njegov.

Pokušao se odmaknuti iz te atmosfere, te se opet našao na bojnem ratištu. Borio se sam sa sobom svake sekunde, ali nije uspijevaao. Postoje bitke koje se ne mogu dobiti. Prošlost je jedna od njih, vječiti pakao našega uma, nameće se kao uzaludna borba u čovjeku. Postao je stranac u svojoj koži i nema načina da se riješi slika koje mu se svakodnevno lijepe po stražnjim komorama mozga kao situacije iz prošlosti.

četvrtak 27. 3. 19h

Telefon je počeo zvoniti, a Mladen se trznuo kao da je bomba bačena kraj njega. Podigao je polagano slušalicu kao da se boji da će eksplodirati.

- Halo – rekao je zbunjeno.

- Halo. Marko tu. Mama je preminula. Imala je rak, samo da znaš. I stan možeš zadržati – rekao je brzo. U glasu mu se osjećala zbunjenost i drhtavost.

- Poklopio je – izustio je tiho Mladen i zbunjeno spustio slušalicu.

Izbezumljen je sjeo u zeleni naslonjač, stavio noge na stolić, zapalio cigaretu i refleksno upalio CD-plejer.

„Loša vest pa još sve puta šest, ola la, prepotentni su sretni. Vidim ja bolje rat nego rak...”

BOLOGNA, KRISTINA, ANITA I IGOR?

...Živi Đavo drži niti što nas miču!
Mi ljubimo stvari sve gadnije i niže,
Svakog dana Paklu smo za korak bliže
I ne gade nam se smradovi što niču...

Charles Baudelaire

Ne razumijem zašto je ta djevojka doputovala iz Poljske na naš *La Crema* fakultet.

- Intelektualna bijeda koja nas okružuje u ovim prostorima ubija čovjeku želju za napredovanjem.

Zadovoljna sam. Izrekla sam to, iako me nitko nije čuo. Dugo sam razmišljala kako opisati fakultet kojem je netko nadjenulo ime *La Crema*, a on to baš i nije. Nije uopće. Većina samozvanih studenata trebala bi se odreći te činjenice i ne se predstavljati se tako javnosti.

Promatram Kristinu kako zbunjeno prolazi hodnikom, osvrće se prema oglasnoj ploči, a pogled joj je izbezumljen. U njoj vidim sebe kada sam bila na prvoj godini. Bačen si u sustav koji ne razumiješ, a trebaš se ponašati kao da ti je sve jasno. Vjerojatno zbog toga na prvoj godini studenti najviše izlaze, a možda i zbog slobode koju pruža novi grad, kvazi-metropola koja to nije, što naravno shvatiš tek kasnije. Ne mogu više promatrati tu zbunjenost koja se vidi na njoj.

- Bok.

- Bok - prozborila je tiho.

- Trebaš pomoć? - Pa, ne znam. Da, nije mi baš jasno to s izbornim kolegijima.

- Aha!

- Ne piše kada je koji, kako da znam da li se mogu prijaviti?

- Eh, vidiš. Ovako ćemo. Imaš neko predavanje sad?

- Ne, gotova sam za danas.
- Ajmo na kavu, pa ću ti sve objasniti, može?
- Može, hvala ti.
- Ma, nije bed, znam kako je to. Prošla sam i ja to – potapšala sam je po ramenu.

Kava, kava, kava, riječ koja zauzima jako važno mjesto u životu svakog studenta jer kava nije samo kava, kava nije samo napitak. Popiti s nekim kavu može biti velika stvar, kava nas otkriva, kava je riječ koja nam daje priliku da nekoga upoznemo. Kava može upropastiti odnos dvoje ljudi. Uvijek postoji prva kava, naša posebna kava, ali i naša posljednja kava. No, možda ćemo se opet sresti nakon deset ili petnaest godina i tako pregaziti onu posljednju kavu.

Danas je ovo naša prva kava, Kristinina i moja.

Nakon boravka u kafiću otišle smo na predstavljanje knjige profesorice Atatunović. Naravno, nismo se baš uklopile u onu masu koja je sva spičkana došla tamo da bi se pokazala. Naravno, došli su samo članovi njezinog klana, drugim kolegama s posla ni traga ni glasa, imaju očito pametnijeg posla, a i vjerojatno ne bi htjeli povrijediti vlastiti klan.

A možda ne žele doći jer zašto bi punili dvoranu svome suparniku? Umjetne osmijehe vješto su zakačili na lica, izgledaju kao klaunovi kojima je dijete prišlo usta. Svi su se stišali, a mi smo sjele u zadnji red ne bi li bile neprimjetne. To je ipak nemoguće jer mislim da su nas svi zapazili kada smo ušle, ipak smo mi samo studentice.

- Kraljevi bez žezla, pogledaj ih, još malo im nedostaje da se svi obuku u carevo novo ruho – šapnula sam Kristini na uho, a ona me zbunjeno pogledala. Ipak se nasmiješila. Bačena u ovaj show program pokušavam zadržati vlastito dostojanstvo i pravo na slobodu. Slobodu? Hahahaha, vlastiti um mi se vjerojatno smije sada i govori mi: *Kakve su ti to misli?*

Predstavljanje knjige bilo je tipično, užtogljeno. Svatko od njih vješto se nosio sa svojom maskom koju je stavio taj dan. Namještene lica glumila su kao da ne mare za kamere i fotoaparate uperene u njih, ali promatrajući ih malo duže čovjek shvati da točno namjeste izraz lica kada okine koji od fotografa. Zapravo i nije važno o čemu pričaju, o čemu seruckaju, već da se nešto napiše u novinama, da dobro ispadnu na fotkama i da mogu izrezati taj članak i zalijepiti ga u svoju arhivu dokazujući tako sebi da su oni super i da nešto rade. Jebena kvantiteta! Nakon nekog vremena više uopće ne čujem što govore i nije

važno, zamišljam što bi mogli govoriti i pratim njihove izraze lica, mimiku, geste.

Kraj. Pljesak. Rukuju se, tapšaju po ramenu, odaju si priznanja. Koje sranje! Zašto ti nitko ne stisne ruku i ne potapša te po ramenu kada napraviš neku pizdariju koju si želio učiniti, ali nisi jer je društvo ne odobrava. Zašto nema takvih ljudi? Zašto si lažu da cijene rad drugih, kad znaju da ih većina tih radova uopće ne zanima. Uostalom...

Kristina me odjednom prekine u razmišljanju.

- A s kojim klanom se ti slažeš?

- Sa ni jednim. Ne priklanjam se nikome i ne zanimaju me klanovi, zanimaju me ljudi kao takvi i njihov znanstveni rad. Zašto?

- Pitam, mene sve to zbunjuje.

- Naravno. Zbunjivalo je i mene, ali gledaj na to kao na neku predstavu, svatko od njih je glumac i ima neku ulogu. Mi smo publika i nekome se sviđa ovaj glumac, nekome onaj, nekome je dobar Brad Pitt, nekome Edvard Norton, nekome Al Pacino, netko gleda vanjštinu, netko pokušava shvatiti lik. Ipak, važna je činjenica da smo publika koja sudjeluje u predstavi. I sada si samo postaviš pitanje kako ćeš se ti postaviti i kako ćeš reagirati.

- Sviđa mi se objašnjenje.

- A, da?! - nasmijala sam se.

- Da, hoćemo do mene?

- Ajde.

Krenule smo niz stepenice boreći se svaka sa svojim mislima. Kad bih barem mogla čitati misli. Bilo bi jednostavnije funkcionirati u ovome svijetu. Ili bismo svi postali mizantropi i počeli sve ubijati? Smiješno.

Hodajući kroz grad nismo prozborile ni riječ, kao da nam je ta šutnja bila potrebna.

Važno otključavanje starih vrata podsjetilo me na ono početno ushićenje kada ulaziš u stan i znaš da si tu slobodan, nema roditelja ni nikoga tko će te pitati gdje si bio, što si radio i slično. Kakva lažna, prividna sloboda. Da se postave kamere pred ulazna vrata stanova studenata vjerojatno bi se moglo provesti istraživanje koje bi, sigurna sam, pokazalo da 95%

njih ima isti izraz lica, ili barem sličan.

Neka važnost se iščitava na njihovom licu otključavajući stan kao da time sami sebe tapšaju po ramenu da su sada odrasli. Stan je obično zadnja rupa koju sigurno preplaćuju i oni to znaju, ali kao da u tim trenucima ništa ne može omesti njihovu važnost.

- Evo, dobrodošla u moj stančić - veselo me uputila niz hodnik.

- Hvala, hvala - rekla sam sa smiješkom.

- Ovo nam je kao dnevni boravak i kuhinja i sve to nešto zajedno. Malen je stan, ali dobro nam je - opravdavala se.

- Ma sve ok, šta, super ti je, imaš svoj mir i to je to.

- Pa, da. Kava?

- Može, naravno.

Aparat za kavu ubrzo je počeo skvičati i prekinuo naš razgovor koji se svodio na glupe konstatacije o vremenu i sličnim stvarima o kojima pričaju ljudi koji se ne poznaju. Nisam stigla ni posložiti misli već se preda mnom našla šalica vruće kave. Para iz šalice ispred njezinog lica davala joj je neku tajanstvenost i mističnost. Trebalo bi je bolje upoznati. Razmišljam o tome kako bi bilo dodirnuti je. Auuuuuuuuuu! Kako samo pali cigaretu! Vidi se da uživa. Čovjek kraj nje poželi propušiti. Popušiti?

- Buahahahahaha - počela sam se smijati.

- Šta se smiješ?

- Hahaha, ma, hahahahaha, čekaj, haha, da se dobijem.

- Daj reci!

- Ma razmišljam nešto. Uglavnom sjetila sam se izraza lica naših profa danas i zamislila sam kako bi bilo da između njih staviš klaunove. Hahahahaha, mislim da bi klaunovi djelovali mnogo iskrenije iako znamo da nose maske. A zamisli njihov izraz lica, od profa, ne? Da im ulete klaunovi na predstavljanje knjige. Hehehe.

- Buahahahahaha, kako dobro, kako ti je to palo na pamet?!

- Ne znam. Tako. Razmišljala sam o tome sad.

Zagledala sam se u šalicu kave jer se nisam usudila gledati u nju. Mislim da se u mom pogledu vidjelo ono *nešto*, što god to bilo. Odvratan zvuk mobitela natjerao me da se trznem.

- Halo? - javila se Kristina - Da, da. Super. Dođi. Ja pijem kavu sa kolegicom s faksa. Može. Ajde pusa - s osmijehom na licu spustila je mobitel na stol i pogledala moj zbunjen izraz lica.

- Doći će Igor, moj dečko, odnosno nije mi dečko, ali kužiš?

- Aha, ok - dakle jebač zaključila sam, ali to nekako nije bilo pristojno reći.

- Ti smeta ako on dođe?

- Ma, naravno da ne. Ajde ne brij.

- Šta smo ono pričale?

- O faksu, profama i tako... A da o klaunovima na predstavljanju knjige. Hehe.

- Da, da, kul.

- Igor će doći za 10 minuta, živi blizu - važno je napomenula. Kao da me time htjela uvjeriti da je sretna. Možda i jest, šta ja znam. Bila bi sretnija sa mnom. Znam to. Sigurna sam. Ali možda je i on neki super i zanimljiv dečko budući da je kao s njom. Ili je totalni kreten. Jedva čekam da dođe pa da vidim tko je taj lik koji ima sreću biti s Kristinom. Trebala bih je zadiviti možda malo, ali kako? Kako privući njezinu pažnju. Faks? Priče o faksu, ona je nova, pa mislim da bi je se dojmilo nešto o tome. Ili o životu nešto da baljezgam, o ljubavi? Ne, mislit će šta sad ova tu meni filozofira.

- Zašto opet šutiš?

- Razmišljam.

- Sigurno ti ne smeta što Igor dolazi? Mislim, on ti je ok, stvarno, vidjet ćeš, pričat ćete.

- Pa kažem ti da mi ne smeta, nema veze s njim. Samo razmišljam o tome da napustim faks.

- Ha? Si ti normalna?

- Da, ma dosta mi je svega toga sranja. Mislim, ono. Zavuci se u crne rupe svoga mozga, ne

traži pomoć, digne ruke i vrišti. Ali pred njima ti moraš biti kulturan, smiren čovjek koji će biti spreman jesti njihova govna velikom srebrnom žlicom – ne mogu vjerovati kakve riječi mi izlaze iz usta i s kakvom gorčinom i bijesom ih izgovaram. Lažem, bila je to dobro pripremljena rečenica, samo sam čekala trenutak da je kažem i privučem nečiju pažnju. Kristininu u ovom slučaju.

- Vau, kakva je ovo sad bila konstatacija. Ima jebenu težinu.

- Došlo mi.

- Zašto odustaješ od faksa? Objasni.

- Ne znam, tako. Kažem ti. Nije bitno.

Dok sam se izvlačila iz razgovora čulo se zvono.

- Imaš sreće što je došao Igor, nastaviti ćemo razgovor neki drugi dan, ok?

- Da, da, ma ne, ne opterećuj se time, ajde.

Čula sam kako su se pozdravili i poljubili. Baš lijepo. Hm... Jedva čekam da vidim tog famoznog Igora. A ime mu je ono, stvarno, socijalno. Baš sam okrutna.

- Bok. Ja sam Igor – pružio mi je ruku.

- Bok, Anita, drago mi je – rekla sam nekako sladunjavo i blesavo. Shvatila sam da ni moje ime nije nešto.

- Šta ima? – pokušao je započeti razgovor.

- Tako pričamo uz kavu, ništa posebno.

- Mogu sjest do tebe?

- Možeš, ako Kristina nema ništa protiv?

- Ma daj, sjedni, šta sad. U trenutku kada je Igor ušao soba se promijenila, Kristina je šutjela i samo ga promatrala, a ja i on pričali smo o glazbi.

- Pumpkinsi, a?

- Da, da, tu majicu sam kupio na koncertu, bilo je zakon.

Kroz ugodnu raspravu o glazbi shvatila sam da je nevjerojatno kako glazba može povezati ljude, a nisam nikako shvaćala zašto Kristina šuti. No kroz razgovor s Igorom shvatila sam da se ne slažu po pitanju glazbe.

- Jooj! - konačno je prozborila, dok smo nas dvoje žestoko raspravljali o stihovima.

- Šta je bilo? - upitao je Igor brižno. Znala sam da glumi brižnost jer bi vjerojatno je htio još koji puta pojebat.

- Zaboravila sam da se moram naći s ovom jednom kolegicom, Marinom ili tako nešto, za skripte. Moram ići, ajde vi ostanite i pričajte. Vratim se za pola sata.

Digla se i izletjela iz stana. U tom trenutku oboje smo ušutjeli. Neugodnost je jela zrak u sobi i mislila sam da ćemo se svakog trenutka ugušiti ako ne odem. Ustali smo istovremeno i poljubili se.

- Moram ići! - odmaknula sam se od njega.

- Znam, to je sve onako, da, komplicirano bi bilo - zamuckivao je.

- Zaboravimo ovo! - rekla sam hodajući prema vratima.

Stajali smo na vratima. Kao da mi je još nešto htio reći. Gledala sam u njega i čekam njegovu posljednju rečenicu koju moram upamtiti jer se nas dvoje više nikada nećemo ni ne smijemo sresti.

- Izgledala si tako mirno i nevino, dobro, ali ti si mali vražićak, znaš?! - rekao je s osmijehom.

- E vidiš, to ti je kao na faxu - počela sam se smijati.

- Kako to misliš? - Objasnit ću ti. Svi fakultetski demoni kada izađu na pozornicu postaju anđeli! - ostavila sam ga na vratima, s davno zamišljenom i pripremljenom rečenicom, da me promatra kako izlazim s ozbiljnim i važnim crtama lica.

Izašla sam na cestu i stavila sunčane naočale, nepotrebno.

DOBAR POSAO

I govorili su naši stari:
Čovjek se ne treba ogledati u vodi,
nego u drugim ljudima.

Autor nepoznat

Glazba škotskih instrumenata vijorila je prostorom. Njih dvojica sjedili su za stolom i pili vino, teran, mislim. Nikola se zvao onaj stariji, ako sam dobro ulovio njihov početak razgovora. Izvadio sam bilježnicu i počeo zapisivati što govore, rekao sam sebi to bi mogla biti priča onako, nekako iz prve ruke, realna. Nisam baš uspio uloviti svaku rečenicu, ali Nikoline riječi sam uspio doslovce zapisivati. Čovjek što je stariji to sporije govori. Možda je to isto neka domena zrelosti. Ili jednostavno fizičko ograničenje koje se javlja zbog toga što čovjek stari. Bit ću iskren. Nemam pojma.

- Išli smo Vlasta i ja u Dubrovnik i reko svratit ćemo do vas, ali vrijeme je nekako proletjelo...
- Ma nema veze, eto vidiš da smo se ipak našli.
- Dobro je i ovdje u Rijeci...
- Ma, da... Nego... Kako si? - rekao je nekako zabrinuto.
- Dobro, nisam više tako mlad kao ti - počeo se smješhati.
- Kako posao? Čuo sam da tražiš posao.
- Da, tražim, teško je naći posao u mojim godinama, znaš?!
- Teško je i nama malo mlađima, dragi moj Nikola. Ako ti kako mogu pomoći, reci. Što bi radio?
- Ne znam. Bio mi je dobar ovaj zadnji posao.

- Što si radio? Daj pričaj! - nalaktio se i zapalio cigaretu.

- U firmi prije ove, bio sam tehnološki višak pa sam morao prihvatiti bilo kakav posao. Vlasta je bila zadnja godina fakulteta i trebao mi je novac. No, uglavnom, dobio sam ponudu da radim kao trgovački putnik, nešto takvo. Potpisao sam ugovor na tri mjeseca i reko dat ću si šansu, odradit ću to pa ako mi bude dobro produžit ću ugovor, a za svaki slučaj tražit ću posao za vrijeme ta tri mjeseca. E, malo sam se zajebao. Krivo sam si ja to protumačio da ću imat vremena. Sljedeći dan već su me poslali u Pulu na vikend s rokovnikom i hrpom predviđenih sastanaka s poslovnim partnerima firme. Uglavnom su to bili restorani, hosteli, hoteli i kafići. E, da, nisam ti rekao, firma u kojoj sam se zaposlio bavila se uređenjem prostora, ono izrađivali su pokućstvo, ali specijalizirano za potrebe restorana, kafića, hotela i tome slično. Uglavnom, došao sam u Pulu i smjestio se u hotel. Bio sam sav nervozan, nisam znao gdje se staviti. Stojim u toj sobi i šta sad? Da l' da sjednem, da legnem, da stojim, da šećem po stanu, da gledam TV, nisam znao šta sa sobom. Tako sam otišao sjesti u kafić koji je bio u predvorju hotela. Ionako sam imao tamo za sat vremena sastanak s gazdom.

Sjeo sam i dragi moj, kada je došla konobarica smrznuo sam se. Pita ona mene standardno "izvolite", a ja ništa. Bio bi najradije skočio i zagrlio ju. Žena me blijedo gledala i ništa joj nije bilo jasno. U jednom trenutku, tada, bio sam siguran da je to moja Emina.

- Ajoj! - prekinuo je Nikolin monolog.

- Da, ajoj - odgovorio je. - I nemoj misliti da sam lud - odmah se nadovezao ne dajući priliku sugovorniku da nešto kaže.

Pogledi su im se zaustavili, a njihovi glasni uzdasi kao da su se zagrlili nasred stola. Nikola je nategnuo košulju koja mu je bilo zakopčana do posljednjega gumba, do vrata. Ne, to nije bila kravata, to nisu bili gumbi. Uхватili su svaki svoju čašu i ispili gutljaj vina ne bi li time isprali misao o smrti koja im je zavezala čvrstu mašnu oko grla i ne pušta glas da izađe.

- Da ti ispričam do kraja.

- Oprosti, reci.

- Naručio sam kavu i... Ma to nije bitno. Uglavnom odradio sam sastanak i sve to i sutradan sam došao opet na kavu, ali nje nije bilo. Imao sam osjećaj kao da sam ponovno izgubio ženu, kao da je ponovno umrla. Ona je mrtva znam, nema je više, ali taj dan kao da je

oživjela u toj konobarici i sada je ponovno umrla zbog toga jer me poslužila neka druga žena. Bio sam totalno u depresiji, a onda kako sam popio kavu, morao sam na wc. Znam da to zvuči smiješno i pomalo blesavo, kao, šta ti ja to sad pričam. Objasnit ću ti, stvar je u tome da ne mogu ići na wc nigdje osim doma u svome stanu, shvaćaš? Možda zvuči glupo i nekome je bez veze, ali nakon razmišljanja o smrti Emine, taj problem s wc-om postao je ogroman problem koji je samo rastao i rastao. Dva dana nisam mogao na wc, morao sam, ali bih došao u wc i ništa. Ne ide.

Njegova priča bila mi je kao odmotavanje božićnih poklona, samo što je iznenađenje bilo razočaravajuće. Mislio sam da ću čuti ne znam kakvu životnu priču, a on priča o nekim sitnicama. A ovaj njegov sugovornik ga sluša kao da priča o tome kako je imao prometnu nesreću i svi su poginuli osim njega i sada prepričava svoju traumu, svoje noćne more i nemogućnost pomirenja s time što se dogodilo i nastavkom života.

Ipak sam nastavio pratiti razgovor misleći da se iza toga krije neka velika životna priča, fascinantna, šokantna.

- To ti je sve bilo na ljetu. E, da moram ti reći kako sam riješio problem, riješio sam ga treći dan dolaska u Pulu. Bio je neki sastanak baš završio i sjedili smo na nekoj otvorenoj terasi i pričali nešto. U stvari svi su pričali o poslu, o poslu i o poslu, koliko smo prodali, koliko zaradili, kako ćemo još prodati i još zaraditi. Išli su mi na živce. Nisam se mogao uklopiti u to, ne još. No, uglavnom, odjednom je nastala tišina. Pred nama se pojavila jedna žena i pitala možemo li joj dati čašu vode. Beskućnica. Kako je izgledala, sva raščupana. Dao sam joj čašu vode i izvadio deset kuna iz novčanika i dao joj. Svi su me blijedo gledali, ali nakon par sekundi nastavili su pričati. Osjećao sam se nekako izopćen. Mučilo me kako ću ja još tri mjeseca. Ustao sam i ostavio ih da pričaju. Ispričao sam se i otišao prošetati. Moš mislit koga sam sreo kada sam prolazio kroz park.

- Konobaricu?

- Ma, ne. Onu beskućnicu kojoj sam dao deset kuna.

- Aha, i šta je bilo?

- Ma ništa samo sam je malo promatrao, sjeo sam do neke gospođe na klupicu i gledao beskućnicu kako ide od klupice do klupice i kopa po smeću, a svi okreću glave. Baš mi se

smilila, ali kako da joj ja pomognem. Shvaćaš?

- Učinio si što si mogao, ne možeš svima pomoći, uostalom moraš prvo sebi pomoći - ozbiljnim glasom je potvrdio da razumije što Nikola govori.

- Da, sad smo malo skrenuli s teme, da ti konačno kažem kako sam se riješio problema s tuđim wc-ima. Sjedio sam na toj klupici i gledao malo beskućnicu, malo u daljinu, malo u gospođu do mene. A onda me stegnulo u crijevima, ajoj prijatelju. Bilo mi je tako neugodno. Otišao sam brzo do Hotela na wc. I opet ništa. Sjedim na toj školjki i blejim u pločice, a boli.

Onda sam se sjetio one beskućnice, mislio sam si, daj zamisli kako je njoj, misliš da ona brine je l' to njezin wc ili ne kada mora obaviti nuždu. Rekao sam sam sebi tada da sam ja sretan čovjek, imam puno toga, opustio sam se i tako sam se konačno riješio problema sa zatvorom. Bilo je još puno toga, kao da mi se jedan cijeli život nagurao u tu jednu godinu koju sam radio na tom poslu. Oprosti što te gnjavim tim pričama, ali ti si psiholog, ti to shvaćaš - tom rečenicom naslikao mu je osmijeh na licu.

- Trebao ti je novac, zaradio si, Vlasta je završila fakultet, možeš biti zadovoljan - nakon kratkoga predaha, nastavio je - Zašto si ostavio posao?

- Dobio sam neku bolest na želucu nakon tih godinu dana, neki čir i dao sam otkaz jer više nisam mogao, bilo je tu previše svega. Ali bio je to dobar posao? - rekao je zamišljeno - Naučio sam srati na tuđim wc-ima.

U trenutku kada sam želio staviti točku na kraju njegove rečenice, nasmiješio sam se i odustao. Ovaj posljednji gutljaj kave bio je presudan. Morao sam ustati i otići kući. Spremio sam bilježnicu i penkalu u torbu i krenuo s mišlju koja se omatala oko mene kao zavoj oko glave mrtvaca. Možda bih i ja morao naći neki dobar posao.

PJESNIK FANTASTIK

Darežljivost nije u tome da mi daješ
ono što mi treba više nego tebi,
već u tome da mi daješ
ono što trebaš više nego ja.

Kahlil Gibran

Već je kasno i vjetar se diže. Prevrćem očima i pitam se kao malo dijete? Zašto baš mora puhati taj blesavi vjetar i zašto kada je bura ja moram biti u kući? Odjednom shvaćam da više nisam malo dijete i da je bura ostala u meni kao blesava pojava, ali nešto se ipak promijenilo, sada ne moram ostati kod kuće.

Brzo navlačim tenisice, bacam šal i kaput na sebe i izlazim iz stana. Izveo sam najbrže zaključavanje u povijesti i lagano otrčao niz ulice. Za 68 sekundi sam bio pred Goranovom kućom. To je sada moj novi rekord, inače sam do sada držao rekord 72 sekunde. Brzo sam zaključio da je to zbog toga što sam sada trčao sretan, a inače uvijek trčim iz glupog razloga; jer kasnim. Pomislio sam kako je i to jedna od činjenica koje sam ja sam otkrio i koje vjerojatno gotovo nitko ne zna i to me činilo jako sretnim.

Konačno sam pozvonio. Pred vrata je došla Jasna i uvela me u kuću. Ona je bila Goranova kći jedinica brinula je za kuću i za njega.

Dolascima u njihovu kuću zapazio sam da kod njih vlada nevjerojatan red.

Sve je mirisalo na cvijeće, sve je imalo svoje određeno mjesto i toga su se svi morali držati (njih dvoje i posjetitelji). Znao sam se zezati s Goranom govoreći mu da i svaki atom zna svoje mjesto u njihovoj kući. Svaki puta bih se ponovno čudio toj strogoći, miru i tišini kojim je disala njihova kuća.

On je isto bio pisac kao i ja. Zapravo, ja sam bio kao on. Barem smo se smatrali takvima. Iako je bio stariji dvadeset i pet godina, osjećao sam se kao da me oduvijek smatrao prijateljem, a ne nekim nadobudnim klinkem.

Njemu je četrdeset i pet godina, ali zapravo izgleda kao da mu je barem šezdeset. Sijeda

kosa, duga sijeda brada i umorne oči zbog kojih sam ponekad, gledajući ga kako sjedi u naslonjaču, pomislio da spava te bih se lagano dignuo i uputio prema vratima, a on bi me zovnuo da još malo uživam s njim u tišini i slobodi misli.

Ušao sam u njegovi sobu. Bila je mračna i zadimljena od cigareta. Na naslonjaču sam vidio obris nekog lika kako miruje i kao da ne daje znakove života.

- Dobar dan - pozdravio sam.

- Pozdrav mladiću - odvratio mi je smirenim glasom. Nalivpero je otvoreno ležalo na stolu, dim cigarete je vijorio oko njega, a hrpa ispisanih papira bila je razbacana po drvenom, masivnom stolu. Znao sam da sada radi i da će me zamoliti da izađem i malo pričekam da završi.

- Sjedni tu kraj mene - rekao je s blagim osmijehom na licu, a inače se gotovo nikada nije smijao.

Bez riječi sam sjeo, a on me odmjerio pogledom. Čudno je zapravo bilo naše prijateljstvo pošto sam bio godina njegove kćeri kojoj zbog njegovih izričitih zabrana nisam smio prići kao djevojci. Bila je mirna i povučena, ali opet dovoljno komunikativna da čovjek ne bi mislio da je čudna.

Pogledao me još jednom onako ispod oka i počeo čitati s jednog od tek ispisanih papira:

Vjetar kao da se bori sam sa sobom od siline koju ima danas. Prozor je otvoren, a rolete spuštene, ali ne u potpunosti, već tako da se vidi kroz rupice na njima. I stalno strahujem i svako malo gledam u rolete ne bih li vidio nekoga. To nije znanac, vidim sliku kako se pojavljuje muškarac srednjih godina, s brkovima i ofucalim šeširom. Otvorio bi rolete sa suprotne strane i onako se odjednom pojavio upitavši: Što radiš?

Ja bih se zaledio i ne bih uspio ništa reći, a on bi se već popeo u sobu i pogledao moje tekstove.

- Što je ovo? Kakve su to nebuloze i gluposti?

- Aaa, aaa... Ništa - odvratio bih.

Tu sam upao Goranu (pjesniku, kako sam ga imao naviku zvati) u riječ.

- Ništa? To je sve što uspijevam odvratiti? A gdje su nestali svi oni moji čvrsti stavovi i

uvjerenja koja sam spreman braniti, uvjerenja za koja imam već unaprijed pripremljene cijele govore kao odgovore na moguća pitanja? Znaš da ja ne bih šutio.

- Što se uzbuđuješ? - upitao me. - Pa tko kaže da je riječ o tebi?

- Jedino ti znaš da uvijek pišem kraj prozora i da me strah tjera da brzo pišem jer se bojim nenadanog dolaska te nepoznate osobe - govorio sam mu uvjerenom i strogo, naglašavajući riječi.

- Udahni-izdahni, smiri dušu - rekao mi je tako polako i smireno da je zvučao kao neki duhovni vođa. Ali opet sam se pitao: Zašto bi on pisao o meni? Zašto bi pisac pisao o piscu? A možda je taj lik samo paravan nečeg drugog? Možda on uopće nije pisac, već običan čovjek koji se jako boji? Tad je pjesnik prekinuo moj tok misli.

- Nemoj me krivo shvatiti Ervine, jednostavno volim pisati o strahu i možda si me zaista ti potaknuo da pišem o nečemu takvom, ali moji nekadašnji pogledi su isparili one davne nedjelje prije sedam godina - tim riječima kao da mi je opalio šamar. Kako sam samo mogao nasrnuti tako na njega kad znam njegovu prošlost?

Tu sam progutao ogromnu knedlu i ušao mi je dim u pluća. Zakašljao sam se, prvo malo suzdržano, ali tada me počelo tako napinjati da više nisam mogao izdržati. Savinuo sam cijelo tijelo i pridržao se rukom za zid. On me bljedom gledao. Tim kašljanjem kao da sam razbio svu maglu misli koja se nalazila između nas.

On kao da me htio potaknuti da razmislim o nekim segmentima njegove prošlosti o kojima mi je govorio. Duboko je udahnuo i pogledao me nekim pogledom, kao da mi daje do znanja da skuplja hrabrost da izbací nešto iz sebe. Možda je namjerno pročitao onaj odlomak da me malo izbací iz takta i da krenemo u neki do sada neviđeni razgovor?

Razmišljao sam da li da kažem nešto, neku riječ potpore ili nešto tome slično, ali nisam bio taj tip osobe, nisam znao što reći u tom trenutku. Šutio sam.

- Jučer su mi javili da su pustili *neke ljude* iz zatvora - rekao je uz stalno zamuckivanje.

Široko sam otvorio oči i zagledao se u sliku na zidu. Pjesnik je primijetio da sam odlutao te kao da je šutio dajući mi psihološki pauzu da razmislim. Odvratio sam film i sjetio se. Htio sam nešto reći da prekinem šutnju, ali nisam znao točno što.

- Moraš se osloboditi tih osjećaja - rekao sam smireno, ali istog trena sam shvatio da sam

izvalio glupost. Zaista to nisam trebao reći.

Uputio mi je prijeteći pogled. Samo sam čekao što će reći. Znao sam da sam sada zeznuo stvar, ali znao sam da sam u nekom pogledu i u pravu.

- Molim te ostavi me samog - rekao je pomalo ljutito.

Bez riječi sam izišao iz sobe, pozdravio se s Jasnom i otišao kući.

Tek što sam stigao u stan zazvonio je telefon. Dignuo sam slušalicu i čuo poznati glas.

- Pozdrav - rekao je pjesnik.

- 'Dan - odvratio sam. - Nešto se dogodilo? - upitao sam jer sam osjetio da mu je glas čudan.

- Da, Jasna je otišla, spakirala je stvari i otišla u Kanadu k teti - tu je nastala kratka šutnja. - Još uvijek me muči to što se dogodilo prije sedam godina. Ona je bila moja žena, shvaćaš? - rekao je i iznenadio me tim direktom.

- Da, shvaćam, ali probaj ti shvatiti da se moraš pomiriti s tim, da život ide dalje. Uostalom, ako je Jasna prihvatila život nakon... Zašto ti ne možeš?! - odvratio sam.

- Mislio sam da shvaćaš, ali ti si jadnik kao i svi ostali, ne znaš zaista osjećati, nemaš taj intenzitet osjećaja.

- Ali...- ostao sam bez riječi. Zaista ga nisam mogao shvatiti u tom trenutku. Umjesto da mu sad pokušam pružiti pomoć ja sam se uvrijedio jer me poistovjetio s ostalima. I tu je nastala šutnja. On je želio čuti ono što ja nisam mogao izgovoriti, a ja sam mu želio pružiti pomoć kakvu on nije htio primiti. Ipak mi je prije nego što je poklopio slušalicu rekao da dođem u osam sati u grad, pred crkvu da se vidimo.

Spustio sam slušalicu i otišao u svoju sobu. Još su mi se motale pjesnikove riječi po glavi. Da, jesam i jadan i nikakav i vjerojatno ću neslavno završiti, ali znam da ću se vući još neko vrijeme kakav-takav po ulicama, parkovima i po obalama u potrazi za inspiracijom. Ja ću se uvijek moći diviti, jer ja sam slobodan, a njega su zarobili osjećaji. I on to zna, ali ne želi priznati, on će završiti život zarobljen i tada će plakati.

Sjeo sam za stol i sav bijesan izvadio čiste papire, uzeo nalivpero i počeo pisati.

Opet je pao. Leži na pločniku. Lice mu je blijedo, izmučeno. Podočnjaci i pogled u kojem se vide suze otkrivaju njegovu bol. Ustaje i osvrće se da li ga je netko vidio. Ljudi stoje na autobusnoj stanici i prave se da ga ne vide, ali ga zapravo gledaju.

Promatraju ga kao zločinca, grješnika i čovjeka koji se treba sramiti.

Ali on zna da se ne mora sramiti, da je jedina greška bila to što im je dao sebe na dlanu. Bio je sretan životom koji je podređivao drugima. Ispunjen rekla bi moja baka.

Dok mu nisu uzeli ljude za koje je živio i time ga bacili na ulicu i prozvali ga krivim da bi namirili svoju dušu, pobjegli od činjenice da su egoisti i da bi trebali biti bolji.

Prilaze mu neki mladići, usporeno kao u filmu. Dvojica imaju bejzbolske palice, a druga dvojica zadovoljno udaraju šakom o šaku. On ih zbunjeno gleda i ne zna da li bi uopće vikao jer zna da mu nitko neće pomoći, ali uostalom ni ne zna da li želi pomoć jer zna s kojim je naumom krenuo u šetnju. Spustio je lagano glavu i napravio koji korak po cesti. Momci su ubrzali korak, ali on im dobacuje ciničan osmijeh. U glavi mu se raspadaju stanice od siline bolnih misli.

Odjednom mi se prekinuo niz slika. Izašao sam iz tog filma i spustio se u realni svijet gdje se nalazim u zamračenoj prostoriji s ispisanih nekoliko redaka.

Pogledao sam na sat i shvatio da je već vrijeme da krenem.

Ovaj put nisam želio pješačiti te sam sjeo na autobus i za koji čas se našao u gradu. Došao sam do centra i sjeo pred crkvu. Ubrzo sam vidio pjesnika kako se približava.

Čim mi je prišao počeo je govoriti:

- Dobro, sada sam te vidio i mogu otići - pjesnik mi je pružio ruku i čvrsto smo si stisnuli šake. Pravo muško rukovanje. Tada mi je proradio mozak.

- Ideš? Gdje, molim? Čekaj! - uznemirio sam se.

- Molim te idi, ostavi me malo na miru - rekao je usporeno dok su mu suze klizile niz lice.

- Dobro - prozborio sam uz uzdah.

- Pazi na sebe i budi dobar - rekao mi je dok mi je mahao iako je bio tek dva-tri metra od mene.

Zaista sam se okrenuo i pustio ga da ode. Možda mu treba vremena da razmisli o svemu, a možda mu treba što ja znam... Ma, znao sam da se samo tješim tim mislima i da zapravo nikada neću prežaliti što sam se okrenuo i pustio ga da ode, ali kao da me netko skamenio.

Još jednom sam glasno uzdahnio i spustio glavu. Zagledao sam se u svoje bijele Nike tenisice. Slegnuo sam ramenima i uputio se kući. Ne znam zašto, ali kako sam hodao tako sam sve više ubrzavao korak. Kada sam ušao u svoju ulicu, uhvatio sam samoga sebe kako trčim.

Sav zadihan ušao sam u stan, bacio stvari na naslonjač i sjeo. Odjednom mi se pojavio niz slika te sam brzo uzeo nalicu i to zapisao. Nakon posljednje točke stavio sam nalicu na stol i zamislio se.

Nisam uopće znao što sam napisao tog trena. Znam sam samo da sam dopisao taj odlomak na onu priču koju sam danas započeo.

Sjeo sam za stol i zagledao se u posljednji odvojeni odlomak, te ga glasno pročitao.

Uzvratit će udarac čovječanstvu, toj bolesnoj masi koja mu je oduzela svaki komadić nade u bolji život.

Odjednom se ruši, a prazna mala bočica kotrlja se po cesti. A oni? Prvo zastaju, ali mu ipak prilaze. Stoje oko njega, pogledi su im izbezumljeni. Bacaju palice na pod i gledaju u mrtvo tijelo. Sve izgleda kao da je vrijeme da se spusti zastor, ali u njihovim glavama još će dugo odzvanjati smrt, a on kao da je bio siguran da će im dati mogućnost da počnu gledati svijet nekim drugim očima, iako možda nisu bili dostojni vidjeti pad jednog pjesnika.

Željka Horvat Čeč

Rođena 1986. godine u Čakovcu. Magistrirala na studiju hrvatskoga jezika i književnosti. Uvrštena u regionalnu antologiju mladih pjesnika *Meko tkivo* te u *Le fantôme de la liberté – Fantom slobode*, panoramu hrvatskih autora na francuskom jeziku. Članica je međunarodnog pjesničkog projekta Versopolis. Dobitnica je nagrade Ulaznica 2013. godine za poeziju, a pjesme su joj prevedene na engleski, njemački, francuski i švedski.

Zbirka poezije *Moramo postati konkretni* bila je u finalu nagrade Kamov i u Booksinu izboru 5 najboljih knjiga objavljenih u 2015.

Objavljuje u književnim časopisima i nastupa na mnogim festivalima. Živi u Rijeci gdje organizira književne tribine „Pisac i građanin“, vodi radionicu kreativnog pisanja poezije u CEKAPE-u i članica je Ri Lit-a.

Objavila: *Moramo postati konkretni* (poezija, 2015), *4 brave* (proza, 2016).

Biblioteka elektroRI

knjiga 1

Željka Horvat Čeč

KAUBOJ U CRVENOM GOLFU

drugo, izmijenjeno izdanje

© 2018 **Željka Horvat Čeč**

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2018

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Goran Čolakhodžić

Fotografija

© macondos / Fotolia.com

ISBN 978-953-345-621-8 (HTML)

ISBN 978-953-345-622-5 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-623-2 (PDF)

ISBN 978-953-345-624-9 (MOBI)

Prvo izdanje

Zigo, Rijeka, 2010.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu

Grada Rijeke.

**Projekt Besplatne elektroničke knjige [BEK]
financijski podržava Zaklada “Kultura nova”.**